Τιμᾶται Λεπτῶν 10 — ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗΝ — Τιμᾶται Λεπτῶν 10

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' — Ἐν Ἀθήναις, 3 Δεκεμβρίου 1892. — ΕΤΟΣ Α' — ΑΡΙΘ. 18

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἀθήναις	φρ. 8.—
Ταῖς ἐπαρχίαις	» 8.50
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ	φρ. χρ. 15.—
Ἐν Ῥωσσίᾳ	ρούβλ. 6.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ, διήγημα *Catulle Mendès*.—ΜΑΡΚΕΛΙΝΑ, νεωτάτη μυθιστορία Ἰουλίου Μαρύ, (μετὰ εἰκόνων), μετάφρ. Β' — Ο ΥΠΟΛΟΧΑΓΟΣ ΒΟΝΕ, μυθιστορία Ἕκτωρος Μαλώ, μετάφρ. Κ.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΟΔΟΣ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ ΑΡΙΘ. 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας «Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῶν ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ, εἰς Ἀθήνας», διὰ ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν, γραμματοσήμων, χαρτονομισμάτων, τοκομεριδίων, συναλλαγμάτων κτλ. κτλ.

Διακόπτεται ὁριστικῶς ἡ ἀποστολὴ τῶν «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων» εἰς πάντας τοὺς μὴ συμμορφωθέντας πρὸς τὴν ἔντυπον ἡμῶν γνωστοποίησιν περὶ ἀποστολῆς τῆς συνδρομῆς αὐτῶν.

Ἡ Διεύθυνσις

Η ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ

Διήγημα CATULLE MENDÈS

Μόλις οἱ τρεῖς νεαροὶ πρίγκηπες εἰσῆλθον εἰς τὴν περίλαμπον αἴθουσαν, ἡ ὁποία ἀπήστραπτεν ἐκ τῶν κοσμημάτων καὶ τῶν ποικίλων χρωματισμῶν, εἶπον, ὁμιλοῦντες συγχρόνως εἰς τὸν Μάγον, ὅστις ἐκάθητο μεγαλοπρεπὴς ἐπὶ θρόνου ἐκ πολυτίμων λίθων καὶ ἀδαμάντων καὶ εἶχε τοὺς πόδας ἀκουμβισμένους ἐπὶ τῆς χαίτης ἠμερωμένου λέοντος:

— Ἐπίδοξε Μάγε! ὅστις ἀπέκτησας διὰ τόσων ἀξιοθαυμάστων καὶ γενναίων πράξεων φήμην, ὅσην οὐδεὶς ἄλλος, εἰς πάσας τὰς χώρας τοῦ κόσμου, μάθε ὅτι εἴμεθα υἱοὶ τοῦ βασιλέως καὶ ὅτι ἐπιθυμοῦμεν νὰ γείνωμεν ποιηταί.

Ὁ καλὸς Μάγος ἐμειδίασε, σείων τὴν γηραιὰν κεφαλήν του, τὴν ὁποίαν ἐκάλυπτε κόμη λευκὴ ὡς ἡ χιών.

— Ἐξαίρετα! εἶπε. Ποιηταί; Θέλετε νὰ γείνητε ποιηταί; Δηλαδὴ ἁπλοῖ διάδοχοι τοῦ μονάρχου ἔχετε διακαῆ πόθον νὰ γείνητε ὅμοιοι μὲ τοὺς θριαμβεύοντας θεούς; Τὸ νὰ εἶνέ τις ποιητής, ὡραῖοί μου πρίγκηπες, σημαίνει νὰ μὴ ἀγνοῇ πλέον τίποτε, νὰ μὴ ἔχῃ πλέον τίποτε νὰ ἐπιθυμήσῃ, ἀφ' οὗ κέκτηται τὸ πᾶν, καὶ ἐν τούτοις νὰ εὑρίσκῃ ἐν τῇ ἀποκτήσει ἐπιθυμίας, αἵτινες ἀκόμη δὲν ἐξεπληρώθησαν. Ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὁποῖον ἐδόθη τὸ δῶρον τῆς ποιήσεως, ζῇ ἐν μέσῳ τῶν λικνισμάτων διηνεκοῦς γοητείας, ἥτις τὸν ἀποκοιμίζει ἡδέως, πατεῖ ἐπὶ τάπητος καλυμμένου ἐξ ἀνθέων καὶ ῥόδων, ἔχει τὸ μέτωπον ὑψηλὰ εἰς τοὺς ἀστέρας. Τὰ πτηνὰ τὸν ἀγαπῶσι, τὰ ῥόδα τὸν ἐπιθυμοῦσιν, αἱ γυναῖκες ἀποθνήσκουσιν ἐξ ἔρωτος δι' αὐτόν. Θέλετε νὰ γείνητε ποιηταί; Τὸ πιστεύω! Μάθετε ὅμως, ὅτι δυσηρεστημένος ἐκ τῆς ὑπεροψίας σας, ἔπρεπε νὰ σᾶς ἐκδιώξω ἐκ τοῦ παλατίου μου, τῇ βοηθείᾳ τῶν μαύρων τούτων γιγάντων, οἱ ὁποῖοι μοῦ χρησιμεύουσιν ὡς θεράποντες. Ἀλλὰ τί! ἐνθυμοῦμαι ταύτην τὴν στιγμήν, ὅτι εἶδα πρὸ πολλῶν ἐτῶν τὴν νεαρὰν ἀρχιδούκισσαν, ἥτις ἦτο προωρισμένη νὰ γείνῃ μήτηρ σας, νὰ κόπτῃ παπαροῦνες ἐν τῷ μέσῳ ἀγροῦ γεμάτου ἀπὸ χρυσοῦς στάχυς, μὲ τὴν ὡραιοτέραν χάριν τοῦ κόσμου συλλέγουσα τὰ ἄνθη ἐκεῖνα. Ἐκτὸς δὲ τούτου, σᾶς συνέστησε πρὸς ἐμὲ μία ἀπὸ τὰς προσφιλεστάτας μου ἀηδόνας, ἡ ὁποία ἔχει τὴν συνήθειαν νὰ ᾄδῃ τακτικὰ τὸ ἑσπέρας ἐντὸς ἀνθισμένου φυλλώματος, τὸ ὁποῖον βλέπει πρὸς τὸ παράθυρον, ὅπου ἵστασθε, ὅταν θέλετε νὰ ὀνειροπολήσητε. Θέλω νὰ κάμω κἄτι δι' ὑμᾶς. Εἷς ἐκ τῶν τριῶν θὰ γείνῃ ποιητής. Συγκατατίθεμαι! Τὸ θέλω! Πιστεύω δέ, νεαροί μου πρίγκηπες, ὅτι θὰ μὲ εὐχαριστήσητε κλίνοντες τὸ γόνυ ἐνώπιόν μου.

Ἔπεσαν πρὸ τῶν ποδῶν του γονυκλινεῖς, μὲ ὕφος ἐκφράζον τὴν εἰλικρινεστέραν εὐγνωμοσύνην. Ἀλλὰ κατὰ βάθος δὲν ἦσαν τόσον εὐχαριστημένοι, ὅσον ἔπρεπε νὰ φανῶσιν.

— Ὁ εἷς ἐξ ἡμῶν. Ποῖος, ἐπίδοξε Μάγε;

Ὁ γόης ἀπεκρίθη:

— Ἐκεῖνος ἐκ τῶν τριῶν, ὅστις θὰ δειχθῇ ἀνταξιος τῆς δόξης, τὴν ὁποίαν ἐπιζητεῖτε! Ἀκούσατέ με, θὰ ἐξηγηθῶ καλλίτερα. Κατὰ τὴν διάρκειαν ἑνὸς ἔτους θὰ περιέλθητε τὴν οἰκουμένην ὁλόκληρον, ὄχι ὅμως μαζί, χωριστὰ ἕκαστος. Θὰ ἐξετάσετε τὰ πράγματα, τοὺς ἀνθρώπους· κατόπιν θὰ ἐπανέλθητε εἰς τὸ μαρμάρινόν μου ἀνάκτορον καὶ εἰς ἐκεῖνον, ὅστις θὰ ἀποκομίσῃ τὴν ὡραιοτέραν ἀναμνησιν, θὰ δώσω τὸ δῶρον τῆς ποιήσεως.

* * *

Ἀφοῦ παρῆλθε τὸ ἔτος, ἐπαρουσιάσθησαν πάλιν εἰς τὸ ἀνάκτορον τοῦ ἐπιφανοῦς Μάγου, οὗτινος ἡ γενειὰς εἶχε τὸ χρῶμα τῶν λευκῶν ἀνθέων.

Ὑπεκλίθησαν μετὰ σεβασμοῦ, διότι εἶχον ἀνατραφῇ καλῶς ἐν τῇ βασιλικῇ αὐλῇ τοῦ πατρός των καὶ ἐγνώριζον πῶς πρέπει νὰ φέρωνται ἐνώπιον τῶν Μάγων.

Τοὺς ἠρώτησεν:

— Ἔ, λοιπόν! φιλόδοξοί μου πρίγκηπες, τί σᾶς συνέβη κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ταξειδίων σας; Ποῖον πρᾶμα σᾶς ἐφάνη μεμαξὺ ὅλων περισσότερον ἀξιοθαύμαστον; Ἂς ὁμιλήσῃ ὁ μεγαλείτερος ἐκ τῶν τριῶν ἀδελφῶν.

— Ὅ,τι εἶδον ὑπέρτερον, ἀπεκρίθη ὁ πρωτότοκος, ἔχων τὸ βλέμμα ἀπαστράπτον ἐκ δόξης, ὑπῆρξεν ἐπίδοξος μαχη, ἡ ὁποία ἔλαβε χώραν περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐπὶ εὐρείας πεδιάδος. Τὰ ὅπλα ἀντήχουν καὶ ἀνέπεμπον φλέγοντας καπνούς. Αἱ σημαῖαι ἐφέροντο ἄνωθεν τοῦ ἀλαλάζοντος πλήθους. Αἱ κραυγαὶ τῶν νικητῶν ἐν μέσῳ τῆς παραζάλης τοῦ θριάμβου ἐκάλυπτον τὰς εἰμωγὰς τῶν ἡττωμένων. Καὶ καθ' ὃν χρόνον οἱ ἡττημένοι τῇδε κἀκεῖσε ἔφευγον, ἐφάνη ἔφιππος ἐπὶ λευκοῦ ἵππου παρὰ τὴν κορυφὴν λόφου ὁ νεαρὸς στρατηγὸς νικητής, σείων ὑπερηφάνως τὸ λοφίον του!

Ὁ καλὸς Μάγος εἶπεν·

— Ἀληθῶς εἶνε μεγαλοπρεπὲς θέαμα νὰ βλέπῃ τις, ὅταν ὁ καιρὸς εἶνε καλός, νὰ μάχωνται μεταξὺ των ἥρωες μὲ ἀπαστράπτοντα ὅπλα. Δὲν ἀποκρύπτω, ὅτι δικαι-

οὖσαι κατά τι νὰ ἐπιτύχῃς τὸ δῶρον τῆς ποιήσεως.

Καὶ στρεφόμενος πρὸς τὸν δεύτερον.

— Σύ, τί εἶδες ; ἠρώτησεν ὁ Μάγος.

— Εἶδον πολλὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα μοῦ ἐφάνησαν, ὅτι δὲν ἀξίζουν τὴν προσοχήν, ἣν οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι ἀποδίδουσιν εἰς αὐτά. Αἱ βασιλικαὶ δενδροστοιχίαι, ὅπου τόσαι ὡραῖαι πριγκήπησσαι περιπατοῦσι ἐνδεδυμέναι μεγαλοπρεπεῖς ἐσθῆτας ἐξ ὁλοσηρικοῦ, αἱ φιλάρεσκοι ἀκόλουθοι αἱ ὁποῖαι διασκεδάζουσιν, ὅταν ταῖς ὁμιλῶσι περὶ ἔρωτος, ἡ δύναμις τῶν βασιλέων, ὁ πλοῦτος τῶν φιλαργύρων, ἡ λάμψις τῶν ἀδαμάντων καὶ τῶν πολυτίμων λίθων, οἱ θρίαμβοι, ἡ δόξα, τί εἶνε ὅλα αὐτά, παρακαλῶ ; Ἀληθῶς δὲν ἤλπιζον πλέον νὰ ἴδω πρᾶγμά τι, τοῦ ὁποίου ἡ ἀνάμνησις θὰ διετηρεῖτο ἐν ἐμοί, ὅτε ἔφθασα εἰς πόλιν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐπιδημικὴ νόσος ἔκαμνε φοβερὰς καταστροφάς. Ἦτο φοβερὸν νὰ βλέπῃ τις, πτώματα, νεκροὺς εἰς τὰς ὁδούς, ἐπὶ τῶν κατωφλίων, παντοῦ. Ἤμην ἕτοιμος νὰ ἀναχωρήσω ἐκ τῆς πενθίμου ταύτης χώρας, ὅτε εἶδον γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι ἐπήγαινον ἀπὸ ἀσθενῆ εἰς ἀσθενῆ, παρέχουσαι φάρμακα, δίδουσαι παρηγορίας. Δὲν ἐφοβοῦντο καθόλου τὴν ἐπάρατον ἀσθένειαν ! Ἵνα ἀνακουφίσωσι τοὺς πάσχοντας, ἵνα μὴ τοὺς ἐγκαταλίπωσιν, ἠψήφουν τὰς θλίψεις, τοὺς κινδύνους, ἔβλεπον μετ' αὐταπαρνήσεως ἡρωϊκῆς τὸν ἐπικείμενον δι' αὐτὰς θάνατον. Ἠσθάνθην ἀμέσως διάπυρον λατρείαν διὰ τὰς φιλανθρώπους ταύτας γυναῖκας καὶ ἐνόησα, ὅτι δὲν θὰ ἔβλεπον πλέον ἐπὶ τῆς γῆς ἄλλο τι ὡραιότερον.

Ὁ καλὸς Μάγος εἶπεν·

— Δὲν ἀντιλέγω, ὅτι εἶνε εὐγενὲς θέαμα ἐκεῖνο, ὅπερ δίδει ἡ ἀφοσίωσις πρὸς τὴν ἀγαθοεργίαν. Δὲν ἀποκρύπτω, ὅτι ἔχεις καὶ σύ, καθὼς ὁ ἀδελφός σου, λόγον τινὰ νὰ λάβῃς τὸ δῶρον τῆς ποιήσεως.

Ἀλλ' ὁ νεώτερος ἐκ τῶν τριῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως, εὔκαμπτος καὶ δροσερὸς ὡς πρωϊνὸν τῆς ἀνοίξεως ἄνθος, δὲν εἶχεν ἀκόμη ὁμιλήσῃ.

*
* *

Ἐρωτηθεὶς ἀπήντησεν.

— Δὲν ἔδωκα προσοχὴν εἰς τὰς ἐπιδόξους μάχας, αἵτινες λαμβάνουσι χώραν εἰς εὐρείας πεδιάδας περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, οὔτε εἰς τὰς φιλανθρώπους γυναῖκας, αἵτινες περιποιοῦνται τοὺς ἀσθενεῖς εἰς πόλεις, ὅπου ἐπιδημικὴ νόσος κάμνει φοβερὰς καταστροφάς. Καὶ τοῦτο, διότι τὴν ἡμέραν τῆς ἀναχωρήσεώς μας εὐθὺς ἀπὸ τὰ πρῶτα βήματα εἶδα πρᾶγμά τι, μετὰ τὸ ὁποῖον δὲν ἠδυνήθην πλέον νὰ ἴδω ἄλλο τι καὶ βεβαίως δὲν θὰ ἐπιτύχω τὸ δῶρον τῆς ποιήσεως.

Ὁ Μάγος ἠρώτησεν.

— Τί εἶδες λοιπόν, μικρέ μου ;

— Ἰδού, ἀπεκρίθη. Μόλις εἰσῆλθον εἰς τὰ περίχωρα μικρᾶς τινος πόλεως, ἐκάθητο εἰς ἓν παράθυρον ὡραία κόρη, ἥτις ἔκλαιεν. Ἐπλησίασα. Μοῦ ἐφάνη ἀρκετὰ συμπαθής. Ἀλλὰ παρετήρουν ὅλοεν τοὺς ὀφθαλμούς της, τοὺς ὀφθαλμούς της γεμάτους ἀπὸ δάκρυα.

«Ὦ ! καλή μου κόρη, τῇ εἶπον, διὰ ποίαν αἰτίαν κλαίεις τόσον παραπονετικά ;» «Κλαίω, μοῦ ἀπήντησε μὲ περιπάθειαν, διότι ὁ μνηστήρ μου, ὁ μόνος τὸν ὁποῖον ἠγάπησα ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὅστις μοὶ ἦτο προσφιλής, μὲ ἐγκατέλιπε διὰ νὰ ἀκολουθήσῃ βοεμίδα τινα, ἥτις ἐκ τύχης ἐπέρασεν ἀπ' ἐ.ῶ». Καὶ ἐξηκολούθησε νὰ κλαίῃ καλύπτουσα τὸ πρόσωπον μὲ τὰς μικρὰς χεῖράς της. Ἔκλαυσα τότε καὶ ἐγὼ καὶ ἔκτοτε εἰς τὰ ταξείδιά μου δὲν εἶδα πλέον τίποτε, διότι πάντοτε, ὁσάκις τὴν ἐνεθυμούμην, οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν γεμάτοι ἀπὸ δάκρυα λυπητερά.

Ὁ καλὸς Μάγος συγκεκινημένος ἐφώναζεν.

— Σύ, παιδί μου, θὰ γείνῃς ποιητής ! διότι οὐδὲν ἐν τῷ κόσμῳ εἶνε τόσον εὐγενές, τόσον ἡρωϊκὸν ὅσον ἡ θλῖψις τῶν ἀθώων παρθένων, ὅταν ἀγαπῶσι καὶ ὅταν τὰς ἐγκαταλείπωσι. Σὺ ἀπεκόμισες τὴν ὡραιοτέραν ἀνάμνησιν ! Ναί, θὰ σοῦ δώσω τὸ δῶρον τῆς ποιήσεως, τὴν χάριν τῆς ὁμοιοκαταληξίας καὶ τῶν ρυθμῶν, ἀλλὰ σύ, ὅστις συγκινεῖσαι καὶ κλαίεις, ὅταν κλαίουν αἱ ἀγαπῶσαι νεάνιδες, μάθε, μικρέ μου πρίγκηψ, ὅτι πρὶν νὰ σὲ κάμω ποιητήν, ἦσο τοιοῦτος ἐκ φύσεως.

Κ. ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗΣ

ΜΑΡΚΕΛΙΝΑ

Μυθιστορία ΙΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΥ

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Ὁ λάκκος τῶν Ἐλάφων

[Συνέχεια]

Ἐπέστρεψε βαίνουσα πάλιν, διὰ τῆς δενδροστοιχίας πρὸς τὸ κιγκλιδωτόν.

Πρὸ ἑκάστου δένδρου, ἐσταμάτα.

— Ἐπὶ τέλους ! ἐσκέφθη, ἐπὶ τέλους... διὰ τὴν Σοφίαν τὸ πράττω !

Καὶ ἀποτόμως, ἐπλησίασε καὶ ἐσήμανε.

Τὴν ἐκαραδόκουν, ἀναμφιβόλως· τὴν ἀνέμενον, βεβαίως, διότι παραυτὰ τῇ ἤνοιξαν.

Ἠθέλησε νὰ ἐξηγηθῇ ὅτι ἐπεθύμει νὰ ὡμίλει πρὸς τὸν Βωφόρτ, ἀλλὰ δὲν ἔσχε τὴν δύναμιν.

Ἄλλως τε, περιττὸν ἦτο.

Ὁ θεράπων τὴν ὡδήγει διὰ τῶν διαδρόμων λέγων αὐτῇ.

— Ὁ κύριος περιμένει τὴν κυρίαν... Διέταξε νὰ τὴν ὁδηγήσωμεν εὐθὺς παρ' αὐτῷ.

Καὶ τόσον ἐταχυπόρει, ὥστε αὕτη ἠναγκάζετο σχεδὸν νὰ τρέχῃ.

Ὁ θεράπων ἠνέῳξε τὴν θύραν τὴν ἄγουσαν πρὸς τὴν λιθίνην κλίμακα καὶ ὑπεχώρησεν ἵνα τὴν ἀφήσῃ νὰ διέλθῃ.

Ἡ Μαρκελίνα εἰσῆλθεν. Ἤδη τὰ πάντα ἔπραττε μηχανικῶς.

Ὁ Βωφόρτ, ἀπὸ τοῦ θαλάμου του, τὴν εἶδεν ἐρχομένην.

Τόσον εἶχεν ἐκ τῆς ἡλικίας καὶ τῶν στερήσεων ἀλλοιωθῆ, καταστᾶσα πολιὰ τὴν κόμην καὶ πλήρης ρυτίδων, ὥστε ἐκεῖνος δὲν τὴν ἀνεγνώρισε.

— Ποία νὰ ἦνε ἡ γυνὴ αὐτή ; διηρώτα ἑαυτόν. Καὶ πῶς συνήντησε καὶ ἐγνώρισε τὴν Μαρκελίναν ;

Διέβη εἰς τὸ γραφεῖόν του, εἰς τὸν πρῶτον ὄροφον.

Ἔκρουσεν. Ἡ θύρα ἠνεῴχθη. Ἡ Μαρκελίνα Λαγκὼν εἰσῆλθεν, εὑρέθη πρὸ τοῦ συζύγου της καὶ ἔστη ἀκίνητος ὡσεὶ ἀπολιθωθεῖσα !

Ἦτο ἡ τρίτη φορὰ καθ' ἣν ἤδη τὸν ἐπανέβλεπεν.

Ὁ Βωφόρτ τὴν ἐθεώρει ἀπλήστως.

Αἴφνης, πλησιάζει ἐγγύτερον πρὸς αὐτὴν κύπτει, φαίνεται θέλων νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς ψυχῆς της.

— Ἀλλὰ ποῦ σᾶς ἔχω ἴδει ; ἠρώτησεν.

— Εἰς τοῦ κ. Βαλόν... ἐτραύλισεν ἐκείνη διὰ φωνῆς ἐκπνεούσης.

— Ἄ ! ἐνθυμοῦμαι. . εἶσθε ἡ κυρία Λαγκών!

— Ναί.

— Τῆς ὁποίας ἔσωσα ἄλλοτε τὴν κόρην, τὴν Σοφίαν, ἐνῷ ὁ Βαλὸν ἔσωζε τὸν υἱόν σας ... τὸν ἤδη ἰατρὸν Γεράρδον ;

— Ἡ μνήμη σας εἶνε πιστὴ ὅσον καὶ ἡ ἰδική μου, κύριε. Δὲν παρῆλθεν ἡμέρα καθ' ἣν νὰ μὴ ἐδεήθην ὑπὲρ ὑμῶν εἰς τὸν Θεόν. Σᾶς τὸ εἶχον εἴπει καὶ εἰς τὴν ἔπαυλιν λὰ Νοβίς.

Ἐκεῖνος τὴν ἀτενίζει.

Δὲν τῷ ἐπέρχεται εἰς τὸν νοῦν ὅτι ἡ γυνὴ αὐτὴ εἶνε ἡ Μαρκελίνα.

Ὁσάκις τὴν σκέπτεται, παρίσταται ἐν τῇ φαντασίᾳ του νέα καὶ χαρίεσσα, παραμείνασα ἐν τῇ μνήμῃ του ὡς τὸ πάλαι ἦτο, ἐν ἡλικίᾳ εἴκοσι ἐτῶν . . . ὡς γραῖαν, οὐδέποτε τὴν ἐφαντάσθη.

— Καθήσατε, κυρία.

Σύρει πρὸς τὸ μέρος ἐκείνης ἀνάκλιντρον, ἐφ' οὗ ἡ Μαρκελίνα κατέπεσεν ἐξουθενωμένη.

Καὶ ἐπῆλθε μακρά, μακροτάτη σιγή.

Ἡ Μαρκελίνα εὑρίσκεται εἰς δεινὴν κατάστασιν. Οἱ κρόταφοί της πάλλουσι, τὸ αἷμα ἐσταματησεν εἰς τὰς ἀρτηρίας της.

Κλείει τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ στηρίζει τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν νώτων τοῦ ἀνακλίντρου.

Ὁ Βωφόρτ τέλος τὴν ἐρωτᾷ.

— Λοιπόν, σεῖς μοὶ ἐγράψατε τὸ πρωί ;

— Ἐγώ.

— Καὶ σεῖς, πρό τινος, μοὶ ἀπεστείλατε τὰ ξηρὰ ἄνθη, ἀνάμνησιν τῆς νεότητός μου ;

— Ἐγώ.

— Ἐγνωρίσατε λοιπόν, συνανεστράφητε τὴν Μαρκελίναν, τὴν σύζυγόν μου :

— Τὴν ἐγνώρισα ... ἀρκούντως ὥστε νὰ μοὶ ἐκμυστηρευθῇ τὸ μυστικὸν τοῦ βίου της, ... τὸ μυστικὸν τῶν δακρύων της . . .

— Ἄ ! τὸ μυστικὸν τῶν δακρύων της ; ἐνανέλαβεν ἐκεῖνος.

Ἐστήριξε τὸ μέτωπον μεταξὺ τῶν χειρῶν του. Τόσαι σκέψεις τῷ ἐπήρχοντο, κατὰ τὴν ἐπίσημον αὐτὴν στιγμήν, ὥστε ἐφοβεῖτο μὴ παρεφρόνει

Εἶχε πρὸ αὐτοῦ γυναῖκα γνωρίσασαν τὴν Μαρκελίναν, ἥτις τὰ πάντα θὰ τῷ ἔλεγεν. Ἀπὸ εἰκοσιπενταετίας, ἐζήτει νὰ διαλευκάνῃ τὸ μυστήριον τῆς ἐξαφανίσεως τῆς συζύγου του.

Καὶ κατὰ τὴν στιγμὴν αὐτὴν τὰ πάντα ἐπετύγχανε.

Καὶ τὸ παράδοξον, ὅτι κατὰ τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἐφοβεῖτο, ἐξ ἐνστίκτου, χωρὶς καὶ αὐτὸς νὰ γνωρίζῃ διὰ τί... Ἐσκέπτετο μήπως προτιμότερον ἦτο νὰ ἔμενεν ἐν τῇ ἀβεβαιότητί του... καὶ ἐσιώπα.

Ἐσιώπα καὶ τῷ ἐπήρχετο ἡ ἐπιθυμία νὰ ἔλεγε πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτήν·

— Φύγετε, ἄφετέ με νὰ ζῶ ἐν τῇ θλίψει μου ... Ἔμελλον ν' ἀνεπαυόμην ... ν' ἀπέθνησκον... αὐτὸ θ' ἀνεκούφιζε τὴν καρδίαν μου ... διατὶ ἤλθατε νὰ μ' ἐξαγάγητε αὐτῆς τῆς καταστάσεως ;

Συνῆλθεν εἰς ἑαυτόν, καὶ ἀσθενῶς, διὰ φωνῆς παιδίου :

— Ποῦ τὴν ἐγνωρίσατε ;

— Εἰς Παρισίους.

— Πρὸ πολλοῦ ;

— Πρὸ εἰκοσαετίας καὶ πλέον...

— Τί ἔκαμνε ; πῶς διῆγεν ;

— Ἦτο πτωχὴ καὶ εἰργάζετο ἵνα κερδίζῃ τὰ πρὸς τὸ ζῆν.

— Μίαν λέξιν, κυρία, μίαν λέξιν πρὸ παντὸς ἄλλου... Ζῇ ἔτι ;

— Ναί !

— Αὐτὴ σᾶς πέμπει ;

— Αὐτή.

— Ἔχει ἀνάγκην ἐμοῦ ; ... μὴ ἡ ἀνέχειά της ἐκορυφώθη ;

— Ὄχι, ζῇ πλέον ἀνέτως τώρα.

— Τί κάμνει ἀπὸ εἰκοσιπενταετίας ;

— Ὑπῆρξεν ἐργάτρια, κατόπιν ὑπάλληλος. Ἐκράτει τὴν ἀλληλογραφίαν, ἔπειτα ἐπέτυχε θέσιν μᾶλλον ἀνεξάρτητον, δίδουσα μαθήματα κλειδοκυμβάλου.

— Ποῦ διαμένει τώρα ;

— Οὐδέποτε ἀπεμακρύνθη τῶν Παρισίων.

— Ἀλλ' ἡ διεύθυνσίς της ; ἡ διεύθυνσίς της ;

— Δὲν μοὶ ἐπέτρεψε νὰ σᾶς τὴν φανερώσω.

— Διατί ; φοβεῖται τὴν παρουσίαν μου, ἀναμφιβόλως . . . φοβεῖται τὰς ἐρωτήσεις μου ; ... Αἰσθάνεται ἑαυτὴν ἔνοχον ... Ἡ ἀθλία ! ... Καὶ εἰς σᾶς ἀναθέτει νὰ ἔλθητε νὰ μὲ ἴδητε ... Διατί ; Μετὰ 25 ἔτη ! μετὰ 25 ἔτη ! ... Τί θέλει ἀπ' ἐμέ ;

— Τὴν συγγνώμην σας.

— Ὡραῖα ὁμιλεῖ. Θέλω ἐν πρώτοις νὰ μάθω τὸ μυστήριον τοῦ βίου της, τὸ μυστικὸν τὸ ὁποῖον μὲ φονεύει ... Μετὰ 25 ἔτη ἐγκαταλείψεως, σκέπτεται νὰ τύχῃ συγγνώμης ! τῇ ἀληθείᾳ, εἶνε ψυχὴ γενναία !

— Εἶνε δυστυχής, ἡ καρδία της εἶνε συντετριμμένη.

— Μὴ νομίζετε ὅτι ἐγὼ ὑπῆρξα εὐτυχής; Διατὶ ὑπέφερα ; Διὰ τὴν ἐγκαταλειψίν της. Καὶ ἤμην ἄξιος τούτου ; Μ' ἔπληξε θανασίμως. Λέγετε, τί θέλει ἀπ' ἐμέ ; Διατί σᾶς πέμπει ;

— Θέλει νὰ σᾶς καταστήσῃ γνωστὰ τὰ πάντα ... τὰ πάντα, ἀπὸ τῆς πρώτης σας ἐν Ἑλβετίᾳ συναντήσεως μέχρι τῆς σήμερον.

— Μίαν ἔτι λέξιν. Διὰ μέσου ὑμῶν ἡ Μαρκελίνα μοὶ ἔπεμψε τὰ ἄγρια ἴα ;

— Δὲν ἀπατᾶσθε, τῷ ὄντι, κύριε. Ἐγὼ τὰ ἐνεχείρισα εἰς τὸν Ζανζότ.

— Διατί ἡ Μαρκελίνα μοὶ τὰ ἔστειλε ;

— Διότι ἔμαθεν ὅτι ὑποφέρετε.

— Τίς λοιπὸν τῇ τὸ εἶπεν ;

— Ἀδυνατῶ ν' ἀπαντήσω εἰς τοῦτο.

— Ἐγνώριζε λοιπὸν τινὰ ἐκ τῶν περὶ ἐμέ ... ἐκ τῶν φίλων μου ;

Ἡ Μαρκελίνα ἐταπείνωσε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐσίγησεν... Ἐκεῖνος ἐξηκολούθησεν·

— Ἀφοῦ μ' ἐγνώριζε πάσχοντα — ἠθικῶς πασχοντα — ἤλπιζε λοιπὸν ὅτι θὰ μ' ἔσωζε πέμπουσά μοι τὴν προσφιλῆ αὐτὴν ἀνάμνησιν ;

— Ναί, ἐν ᾗ περιπτώσει ἐτηρεῖτε καὶ ὑμεῖς τὴν ἀνάμνησιν αὐτήν.

— Πιστεύει λοιπὸν ὅτι τὴν ἀγαπῶ ἀκόμη;

— Ὄχι, οἴμοι, γνωρίζει ὅτι τοῦτο εἶνε πλέον ἀδύνατον.

Ὁ Βωφὸρτ ἤρξατο βηματίζων βραδέως ἐν τῷ γραφείῳ του.

— Σᾶς ἀκούω, εἶπε, τί ἐπεφορτίσθητε νὰ μοὶ διαβιβάσητε ;

— Ἡ Μαρκελίνα σᾶς ἠγάπα, κύριε Βωφόρτ.

Ἐκεῖνος παρεδόθη εἰς γέλωτα νευρικόν, ἄπελπιν, ἀποτεθαρρημένον.

— Πῶς νὰ τὸ πιστεύσω ;

— Σᾶς ἠγάπα περιπαθῶς. Τὸ γνωρίζω ἐγώ, ἥτις εἰκοσαετίαν ὅλην τῆς ζωῆς μου τὴν διήνυσα μετ' αὐτῆς καὶ καθ' ἑκάστην τὴν ἔβλεπον. Τὸ γνωρίζω, διότι καθημερινῶς ὡμίλει περὶ ὑμῶν, καὶ οἱ αὐτοὶ πάντοτε λόγοι ἀφοσιώσεως, ἀπελπισίας, τῇ ἐπανήρχοντο ἐπὶ τῶν χειλέων.

— Ἐπὶ τέλους τὰ πάντα λοιπὸν θὰ μάθω...

— Τὰ πάντα.

— Ἂν μὲ ἠγάπα, διατὶ νὰ μ' ἐγκαταλίπῃ;

— Ἀπ' ἐδῶ ἀρχίζουν αἱ δυσχέρειαι τῆς ἀποστολῆς μου, κύριε... Ἀπ' ἐδῶ ἀρχίζει ἡ ἀλγεινή μου διήγησις.

— Ὁμιλεῖτε, σᾶς λέγω, ὁμιλεῖτε, κυρία.. Οἴμοι, τὰ πάντα εἶμαι ἕτοιμος ν' ἀκούσω. Οὐδέποτε θὰ ὑποφέρω πλειότερα τῶν ὅσων ὑπέφερα, καὶ ὅσον τρομερὸν καὶ ἀπροσδόκητον καὶ ἂν ἦνε τὸ μυστικὸν τὸ ὁποῖον θὰ μοὶ ἀποκαλύψητε, δὲν θὰ εἶνε ἀλγεινότερον τῶν ὅσων ἐπὶ εἰκοσιπενταετίαν ὅλην ἔχω ὑποφέρει καὶ ὅσων εἰκασιῶν ἔχω κάμει κατὰ τὰς μακρὰς νύκτας ἃς διηρχόμην ἐν ἀγρυπνίᾳ καὶ κατὰ τὰς ἔτι μακροτέρας ἡμέρας μου ! !

— Θὰ ἐπικαλεσθῶ τὰς ἀναμνήσεις σας, κύριε.

— Δύνασθε. Τηροῦνται ὅλαι ζωηραί.

— Ὅτε εἴχετε συναντήσει τὴν Μαρκελίναν ἐν Ἑλβετίᾳ, δὲν προσεπάθει παντὶ σθένει νὰ σᾶς ἀποφεύγῃ ;... νὰ σᾶς ἀποθαρρύνῃ ; ... νὰ σᾶς ἀπομακρύνῃ ; ...

— Ναί, ἦτο ὀλίγον ἀγρία, ἀλλ' ἐξημερώθη.

— Ἡ Μαρκελίνα εἶχεν ἐννοήσει τὸν ἔρωτά σας. Εἶχεν ἐννοήσει ἐπίσης ὅτι σᾶς ἠγάπα. Καὶ ὁ ἔρως αὐτὸς τῇ ἐνεποίει φρίκην.

Ὁ Βωφὸρτ ἐσκίρτησε.

— Φρίκην ; εἴπετε. Ἐφαίνετο εὐτυχής, ὅτε ἐνίκησα τὴν ἀγριότητά της, τοὺς ἐνδοιασμούς της.

— Ἄφετε νὰ τελειώσω. Ἡ Μαρκελίνα δὲν ἠδύνατο νὰ σᾶς συζευχθῇ... Ἦσθε ἄξιος αὐτῆς, ἀλλ' ἐκείνη ἦτο... ἦτο ἀναξία ὑμῶν...

Ἐσίγησε. Τῷ ἔλαβε τὰς χεῖρας καὶ τὰς ἔθλιψε μεταξὺ τῶν ἰδικῶν της.

Ἐξακολουθεῖτε ! εἶπε διὰ φωνῆς ἠλλοιωμένης.

— Ἡ Μαρκελίνα εἶχεν ἐξαπατηθῆ, ἀποπλανηθῆ παρ' ἑνὸς ἀθλίου ... καὶ ὅτε τὴν συνηντήσατε ἐν Ἑλβετίᾳ, εἶχε μεταβῆ ἐκεῖ ἵνα ἀποκρύψῃ τὸ παράπτωμά της...

— Τὸ παράπτωμά της ;

— Ἦτο μήτηρ !

— Μήτηρ ! Ἐκείνη ! Ἐκείνη ! Τὴν ἄτιμον !

Καὶ τῷ ἐξέφυγε κραυγὴ μανίας, παραφορᾶς ! ... Καὶ οἱ ὄνυχές του ἐβυθίσθησαν εἰς τὰς σάρκας τοῦ μετώπου του.

— Μυρία ὅσα, εἶπεν, εἶχον φαντασθῆ πρὸς ἐξήγησιν τῆς ἐγκαταλείψεως τῆς Μαρκελίνας, τὰ πάντα εἶχον σκεφθῆ... πλὴν τούτου, πλὴν τούτου ! ... Ἀ ! τὴν ἀθλίαν ! τὴν ὁποίαν ἠγάπων τόσον ! ... Πῶς νὰ τὸ ἐφανταζόμην ; ... Ἀφοῦ ἔσχε τὸ ἄχαρι θάρρος νὰ μὲ κάμῃ νὰ πιστεύσω εἰς τὸν ἔρωτά της, καὶ νὰ ὑπάγῃ μέχρι τοῦ βωμοῦ, πῶς νὰ τὸ ὑπέθετον ὅτι τὴν ἐπαύριον τῆς νίκης τοῦ ψεύδους της, θὰ ἔφευγεν, ἐκ φρίκης ἀναμφιβόλως πρὸς τὸ ψεῦδος τοῦτο ! Ἀ ! τὴν ἀθλίαν !

— Μὴ τὴν καταδικάζετε... μὴ τὴν καταρᾶσθε... περιμένετε νὰ σᾶς εἴπω...

— Τί ἀκόμη ;

— Τὴν δικαιολόγησίν της.

Ἐκεῖνος ἐξερράγη εἰς γέλωτα, χειρονομῶν δι' ἀμφοτέρων τῶν βραχιόνων.

— Σκέπτεσθε νὰ τὴν δικαιολογήσητε ; νὰ ἐξηγήσητε τὴν διαγωγήν της ; νὰ τὴν συγχωρήσητε ἴσως ; περίγελως... Καλά, ὁμιλεῖτε, εἶμαι τῷ ὄντι περίεργος νὰ σᾶς ἀκούσω

— Ἡ Μαρκελίνα ἦτο ἔντιμος κόρη.

— Ναί, διαβολε ! τὸ ἀπέδειξεν...ἂν ἦτο τιμία, αὐτὴ ἡ ἀτιμασθεῖσα καὶ μετελθοῦσα κατόπιν τὴν ἀπάτην, πῶς νὰ ὀνομάσωμεν τότε τὰς παρθένους, αἵτινες βαδίζουσι φέρουσαι ὑψηλὰ τὸ μέτωπον διότι ἔχουσι τὴν καρδίαν, ἀνεπίληπτον ;... Πῶς νὰ ὀνομάσωμεν ἐπίσης ἐκείνας, αἵτινες, ἐνάρετοι κόραι, καθίστανται καὶ σύζυγοι ἐνάρετοι ;

— Ἀκούσατε, κύριε Βωφόρτ, καὶ ἔπειτα τὴν καταδικάζετε.

— Λέγετε, ὑπέλαβεν ἐκεῖνος ὑψῶν τοὺς ὤμους.

— Ἦτο ἔνοχος, ἀφοῦ κατέπεσεν ... Ἡ πτῶσίς της ἐν τούτοις ἦτο ἔργον ἀνθρώπου ψυχρῶς ἐκμεταλλευθέντος τὴν ἀδυναμίαν παιδίου καὶ λελογισμένως προβάντος εἰς τὸ ἔγκλημά του. Ἡ Μαρκελίνα ἦτο πλουσία, ἐκεῖνος πτωχός. Ἐπεδίωκε τὴν προῖκά της. Ἡ Μαρκελίνα εὑρέθη κατεστραμμένη καὶ ὁ ἀπατεὼν δὲν ἀνεφάνη. Ἀφῆκε τὸ θῦμά του μητέρα. Εἰς Ἑλβετίαν ἡ Μαρκελίνα ἐπῆγεν ἵνα ἐλευθερωθῇ. Πρὸ τινων μόλις μηνῶν εἶχεν ἐλευθερωθῆ ὁπότε σᾶς συνήντησε...Τί ἔχετε νὰ τῇ μεμφθῆτε, κύριε Βωφόρτ ;... Ἡ Μαρκελίνα τὰ πάντα μοὶ ἐξεμυστηρεύθη ... Γνωρίζω πάντα τὰ κατ' αὐτὴν μέχρι τῶν

ἐλαχίστων λεπτομερειῶν... Τὸ πᾶν μετῆλθεν ἵνα σᾶς ἀπομακρύνῃ, ὡς εἶπον, καὶ τοῦτο ὀφείλετε νὰ τὸ ὁμολογήσητε ... Διατί ἐπεμένετε ; Διατί δὲν ἀντελήφθητε ;...

— Πῶς νὰ κατελάμβανον ; Τόσην ἐπεδείκνυε σεμνότητα καὶ ἐπιφύλαξιν !... Ἠδυνάμην νὰ ἐμάντευον τὸ αἶσχος εἰς τὰ παντοτε χαμαὶ νεύοντα βλέμματά της ;.. καὶ τὴν ἀναίδειαν εἰς τοὺς ὀλίγους καὶ σπανίους λόγους οὓς ἐξέφερεν ;

— Ὦ ! κύριε ! ὑπέλαβεν ἀλγεινῶς ἡ Μαρκελίνα.

Ἀλλ' ἐκεῖνος μετὰ χειρονομίας μανιώδους.

— Τὴν δυστυχῆ, τὴν δυστυχῆ, πῶς ἔπαιξε τὴν κωμῳδίαν !

— Ἀλλὰ νομίζετε ὅτι δὲν ὑπέφερεν ;

— Ἀπαιτεῖται καρδία ἵνα ὑποφέρῃ τις. Ἐκείνη δὲν εἶχε τοιαύτην.

— Τὴν ἀνεύρετε ἐκεῖ ὅπου ἐκρύβη. Τὴν παρηκολουθεῖτε εἰς πᾶν μέρος. Αὐτὴ ἔπταιε; Σᾶς ἀπῄτει νὰ παύσητε σκεπτόμενος εἰς αὐτήν. Ἡ παρουσία σας, ἡ ἐπιμονή σας, τὴν ἐβασάνιζον. Δὲν ἐδίδετε εἰς τοῦτο προσοχήν. Ἔπρεπε νὰ ἠκούετε, νὰ τὴν ἀπεφεύγετε, καὶ νὰ μὴ ἐσκέπτεσθε πλέον εἰς αὐτήν !

— Κωμῳδία, κωμῳδία, σᾶς λέγω. Βλέπουσά με δελεασθέντα, ἀνερρίπιζε τὸ πάθος μου, βεβαία οὖσα ὅτι οὕτω κάλλιον θὰ μ' ἐτύφλου καὶ θὰ μὲ καθίστα κάλλιον ὑποχείριόν της.

— Ποτέ, τὸ ὁρκίζομαι, τοιαῦται σκληραὶ σκέψεις δὲν τῇ ἐπῆλθον εἰς τὴν καρδίαν.

— Τίς σᾶς τὸ εἶπεν ;

— Ἡ ἰδία.

— Σᾶς ἠπάτησεν.

— Ὄχι, διότι πλέον ἢ ἅπαξ ἠθέλησε ν' ἀναχωρήσῃ, καὶ ἡ τύχη, — ἡ τύχη, πάντοτε ! σᾶς ἦγεν ἐπὶ τὰ βήματά της ... Τέλος, ἠττηθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐπιμονῆς σας, τοῦ ἔρωτός σας,λαμβάνει ἀπόφασιν ἐνεργητικήν, τὸ νὰ σᾶς ἀποκαλύψῃ τὰ πάντα...

— Ναὶ αὐτὸ ἀπῄτει τὸ καθῆκον, ἡ τιμιότης !...Αὐτὸ θὰ μοὶ ἐσπάρασσε τὴν καρδίαν, ἀλλὰ θὰ μ' ἔσωζεν...Ἐδῶ ἔγκειται ἡ τιμή...

— Ἡ Μαρκελίνα δὲν ἔλειψε τοῦ νὰ τὸ πράξῃ.

— Τί λέγετε ;

— Λέγω ὅτι ἡ Μαρκελίνα ἐξετέλεσε τὸ καθῆκόν της ὅπως ἡ τιμὴ τῇ τὸ ὑπηγόρευε... Ἠθέλησε τὰ πάντα νὰ σᾶς καταστήσῃ γνωστά... Ἐπανειλημμένως ἐπειράθη, νὰ προβῇ μαζύ σας εἰς τὴν τρομερὰν αὐτὴν συνδιαλεξιν...

— Τὸ θάρρος τῇ ἔλειψεν ἴσως... Ὑπῆρξε δειλή...

— Ποία γυνὴ θὰ εἶχε τοιοῦτο θάρρος;... Ἐγὼ φρονῶ ὅτι καμμία.

— Ἔπρεπε νὰ γράψῃ.

— Αὐτὸ ἀκριβῶς ἔπραξεν.

— Ἔγραψεν εἰς ἐμέ ; εἶπε μετ' ἀμέτρου εἰρωνείας.

— Ἐκτενῆ, ἐκτεταμένην ἐπιστολήν, ἐν ᾗ σᾶς ἐξέθετεν ὅλα τὰ κατὰ τὴν νεότητά της, τὰ τοῦ βίου της ὁλοκλήρου. μὲ τὴν ἐν μοναξίᾳ διελθοῦσαν παιδικήν της ἡλικίαν πλησίον πατρὸς σιωπηλοῦ καὶ τραχέος, εἶτα τὸ παράπτωμά της, τὸ δρᾶμα τῆς πτώσεώς της. Οὐδὲν παρέλειψε τοῦ νὰ σᾶς φανερώσῃ.

— Καὶ τί τὴν ἔκαμε τὴν ἐπιστολὴν αὐτήν ; Διότι περιττὸν νομίζω τὸ νὰ σᾶς εἴπω βεβαίως ὅτι ποσῶς δὲν τὴν εἶχον λάβει.

— Δὲν τὴν εἴχετε λάβει ! Οἴμοι ! ἡ Μαρκελίνα τὸ γνωρίζει.

— Τί ἀπέγεινεν ἡ ἐπιστολή ; ἐρωτῶ καὶ πάλιν.

— Ἡ Μαρκελίνα ἠτοτότε εἰς Γρινδελβάλδην. Σᾶς εἶχεν εἴπει τὴν προτεραίαν, τὰς ἐνθυμεῖσθε αὐτὰς τὰς λέξεις : « Ἐπανέλθετε, αὔριον, Πέτρε. Ἂν ἐπανέλθητε. σημεῖον ὅτι θὰ μὲ ἀγαπᾶτε ἀκόμη. Σημεῖον ὅτι θὰ μὲ ἀγαπᾶτε μεθ' ὅλον τὸ ἄγριον τοῦ χαρακτῆρός μου, ὅτι θὰ μὲ ἀγαπᾶτε,κατόπιν ὅλων». Ἀναφέρω τοὺς λόγους αὐτούς. Ποσάκις μοὶ τοὺς ἔχει ἐπαναλάβει ! Ἐν τῷ μεταξύ, σᾶς ἔγραψε τότε καὶ ἐνεπιστεύθη τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸν μονόχειρα μουσικόν, τὸν ὁποῖον γνωρίζετε καὶ ὅστις ἐπεφορτίσθη νὰ σᾶς τὴν κομίσῃ ἐν τῷ ξενοδοχείῳ Γενεύης. Ἐμέθυσε καὶ ἀπώλεσε τὴν ἐπιστολήν, ἀλλ' ἡ Μαρκελίνα δὲν τὸ ἔμαθε, διότι ὁ Ζανζὸτ δὲν ἐτόλμησε νὰ τῇ τὸ ὁμολογήσῃ καὶ ἐγκατέλιπε τὴν Ἑλβετίαν ἵνα ἐπανέλθῃ εἰς Γαλλίαν. Τὴν ἐπαύριον ἐπανήλθετε, χωρὶς κἂν νὰ ὑποπτεύησθε τὰς ἀγωνίας τῆς Μαρκελίνας. Ἐπανήλθετε ὅτε ἐκείνη σᾶς εἶχεν εἴπει: « Ἂν ἐπανέλθητε, σημεῖον ὅτι θὰ μὲ ἀγαπᾶτε κατόπιν ὅλων.» Τότε ἐνόμισεν ὅτι τὴν συγχωρεῖτε...

— Καὶ τί ἄρα ἐσκέφθη ὁπόταν εἶδεν ὅτι οὐδὲ τὸν ἐλάχιστον ὑπαινιγμὸν περὶ ἐπιστολῆς τῇ ἔκαμνον ;

— Ἐσκέφθη καθ' ἑαυτὴν ὅτι εἶσθε ὑπέρτερος τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων, ὅτι ἡ ψυχή σας ἐνέκλειέ τι ὑψηλόν. Εἶχε γράψει, ἐν τέλει τῆς ἐπιστολῆς της : « Ἂν μὲ ἀγαπᾶτε καὶ ἂν ἐπανέλθητε, οὐδὲν ἐν τῷ βλέμματί σας, ἂς μὴ μοὶ ἀναπολήσῃ τὴν τρομερὰν ἐκμυστήρευσιν, ἣν σᾶς ἔκαμα, ὅπως μὲ ἀναγκάσῃ νὰ ἐρυθριάσω.»

— Ἂν ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ ἐγράφη,ἡ Μαρκελίνα δὲν εἶνε πλέον ἔνοχος.

— Ἀμφιβάλλετε περὶ τούτου ;

— Τίς θὰ μοὶ τὸ ἀποδείξῃ ;

— Ἡ μαρτυρία αὐτοῦ τούτου τοῦ Ζανζὸτ, ὅστις θὰ ὁμιλήσῃ εὐθὺς ὡς ἡ Μαρκελίνα τῷ τὸ ἐπιτρέψῃ.

— Τοῦ Ζανζὸτ, τοῦ μεθύσου... Τί πίστιν νὰ δώσῃ τις εἰς αὐτόν ;

— Τοῦ Ζανζὸτ, τοῦ ἐντίμου ἀνθρώπου, κύριε Βωφόρτ. Εἶσθε ἄλλως τε ἐλεύθερος νὰ μὴ τὸν πιστεύσητε. Ἀλλ' ὑπάρχει ἑτέρα τις ἔνδειξις ἰσχυροτέρα· ἂν ἡ ἐπιστολὴ αὕτη δὲν ἐγράφετο, πῶς ἐξηγεῖτε τότε τὴν ἀπελπισίαν τῆς Μαρκελίνας ; . . . τὴν παραφοραν της κατὰ τὴν ἐπαύριον τῶν γάμων, ὅτε ἐγένετο ἄφαντος ; Δὲν ἐννοεῖτε λοιπὸν διατί ἐγένετο ἄφαντος κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ; Ἡ καρδία σας δὲν σᾶς τὸ λέγει ; Συνεζεύχθητε. Σᾶς ἀγαπᾷ... Εἶνε βεβαία ὅτι γνωρίζετε τὸ παρελθόν της καὶ τὴν ἠξιώσατε δι' αὐτὸ συγγνώμης . . . Καὶ τὴν ἐπαύριον τῆς εὐδαίμονος ἡμέρας, καθ' ἣν ἐγένετο σύζυγός σας, μανθάνει ὅτι οὐδὲν γνωρίζετε,ὅτι ἡ ἐπιστολή της δὲν περιῆλθεν εἰς χεῖράς σας. Φανταζεσθε τότε τὴν φρικώδη θέσιν τῆς γυναικὸς αὐτῆς ; ὤφειλε τὴν μίαν ἡμέραν ἢ τὴν ἄλλην τὰ πάντα νὰ σᾶς εἴπῃ... Καὶ θὰ τὴν ἐμέμφεσθε ὅτι σᾶς ἐξηπατησε ! Καὶ δὲν θὰ εὑρίσκετε λόγους, δι' ὧν τραχύτερον νὰ τῇ ἐκφράσητε τὴν πρὸς αὐτὴν ἀηδίαν καὶ περιφρόνησίν σας. Ἀλλὰ προτιμότερος, βεβαίως, ὁ θανατος. Ἐν τούτοις, δὲν ἀπέθανεν..! Ἐνεθυμήθη ὅτι εἶχεν υἱόν... Ἔπρεπε νὰ ἔζῃ... Νὰ ἔζῃ μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι ἔπληξε τὴν καρδίαν ἀνδρός, ὃν ἠγάπα πάσαις δυναμεσι. Καὶ ἰδοὺ διατί ἡ Μαρκελίνα ἔφυγε, σταθερὰν ἔχουσα ἀπόφασιν νὰ μὴ ἀναφανῇ.

— Μετὰ πόσης ζέσεως τὴν ὑπερασπίζεσθε !

— Δι' αὐτὸ ἀκριβῶς δὲν ἔχω ἔλθει ;

— Καὶ διατί ἡ Μαρκελίνα σᾶς ἀποστέλλει μετὰ 25 ἔτη ; Διατί, ἂν δὲν εἶνε ἔνοχος, ἂν πᾶν ὅ,τι μοὶ εἴπετε ἀληθεύει, δὲν ἦλθε ἡ ἰδία ;

— Ἐκ φόβου πρὸς τὴν ὀργὴν ἢ τὰ δάκρυά σας.

— Τέλος, ὁ λόγος, τῆς ἐνταῦθα παρουσίας σας ;

Ἡ Μαρκελίνα Λαγκὼν ἀπέμεινεν ἄναυδος. Ἔτρεμεν. Ἡ κρίσιμος στιγμὴ τῆς ἐκμυστηρεύσεως ἐπέστη. Ἀπ' αὐτῆς ἤρτητο ἡ ζωὴ ἢ ὁ θάνατός της.

— Ἐπὶ εἰκοσιπέντε ἔτη, ἡ Μαρκελίνα διήγαγε βίον παραδειγματικόν, εἶπεν, ὅλοι ὅσοι τὴν ἐγνώρισαν θὰ σᾶς τὸ ὁμολογήσουν... Ὅλοι τὴν σέβονται καὶ τὴν ἀγαποῦν. Διήγαγεν ἐν πένθει καὶ μὲ τὰς ἀναμνήσεις της... καὶ οὐδέποτε μειδίαμα ἀνέτειλεν ἐπὶ τῶν χειλέων της . . . Ὑπῆρξεν ἐπὶ πολὺ δυστυχής... πάντοτε ἔζη ἐν πενίᾳ... Ὁ υἱός της ἐξεπαιδεύθη εἶνε ἡ παρηγορία τῆς μητρος του ...

— Τί ἐπαγγέλλεται ;

Ἐκείνη ἐδίσταζεν, εἶτα ταπεινοφώνως :

— Εἶνε ἰατρός...

— Ἐξακολουθεῖτε... Διατί διστάζετε νὰ μοὶ εἴπητε τὸ αἴτιον τὸ ὁποῖον σᾶς φέρει ἐδῶ ;...

— Ἐδίσταζον... τῷ ὄντι...

— Εἶνε λοιπὸν τρομερώτερον ἔτι ;... Καὶ τί θὰ μάθω ;

— Ἡ Μαρκελίνα εἶνε δυστυχής.

— Ἀ !

— Ἔχει ἀνάγκην ὑμῶν...

— Ὅσον καὶ ἂν ἔχῃ ἄδικον, πᾶν ὅ,τι μοὶ ἀνήκει εἶνε ἰδικόν της...

Ἡ κυρία Λαγκὼν ἔσεισε τὴν κεφαλήν.

— Δὲν πρόκειται περὶ χρήματος.

— Ἀλλὰ τότε, περὶ τίνος πρόκειται ;

— Περὶ τῆς συναινέσεώς σας εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ τέκνου της...

— Τοῦ υἱοῦ της ; Εἶνε παράφρων ! ! Τί ἔχω λοιπὸν πρὸς αὐτὸν τὸ κοινόν ;... Μήπως εἶμαι ὁ πατήρ του : Δὲν ἐγεννήθη παρ' ἀγνώστου, πρὸ τῶν γάμων μας ; ... Ἂς τὸν ἀποκαταστήσῃ ὅπως θέλῃ...

Ἡ Μαρκελίνα ἐταπείνου ἐπὶ μᾶλλον τὴν κεφαλήν.

— Δὲν πρόκειται περὶ τοῦ υἱοῦ της, εἶπε διὰ φωνῆς τόσον ἀσθενοῦς, ὥστε μόλις παρ' ἐκείνου ἀκουσθείσης.

— Δὲν σᾶς ἐννοῶ, κυρία, εἶπεν ὁ Βωφόρτ.

— Ἡ Μαρκελίνα ἔχει δύο τέκνα, ἕνα υἱὸν καὶ μίαν θυγατέρα..

— Υἱόν! καὶ θυγατέρα!! ἄ! ἄ! εἶπεν ἐκρηγνύμενος εἰς γέλωτα ἐνέχοντα παραφορὰν ἅμα καὶ ὀργήν... Καὶ διατί δὲν μοὶ τὸ ἐλέγετε ἐνωρίτερον!... Καὶ μοὶ ὡμιλεῖτε πρὸ ὀλίγου περὶ ἐντίμου βίου, περὶ βίου ἁγίου ἀφιερωμένου εἰς τὴν ἐργασίαν, περὶ πενίας ἣν εὐγενῶς ὑπέμενεν... Ἄ! ἄ!... καὶ ἡ Μαρκελίνα ἔχει δύο τέκνα ... τὸ πρῶτον ἐξ ἑνὸς ἀπατεῶνος τὸν ὁποῖον τολμᾷ νὰ παριστᾷ ὡς ἄθλιον, μὰ τὴν πίστιν μου... τὸ δεύτερον, ἀπὸ ἀνθρώπου τὸν ὁποῖον δὲν δύναται βεβαίως νὰ τιτλοφορήσῃ ἄλλως ἢ ἐραστήν της.

— Ἀπατᾶσθε κύριε... Ἡ Μαρκελίνα δὲν παρεξέκλινε... καὶ δικαιοῦται ἄλλο ν' ἀπονείμῃ ὄνομα πρὸς τὸν πατέρα τῆς κόρης της...

— Λοιπόν! περίεργος εἶμαι νὰ τὸ ἀκούσω αὐτὸ τὸ ὄνομα...

— Ἀκούσατε, κύριε... ὅτε ἡ Μαρκελίνα εὑρίσκετο ἐν τῇ ἀθλιότητι, ὅτε μόλις ἐπορίζετο τὰ πρὸς τὸ ζῆν, ὅτε ἔβλεπεν ἑαυτὴν παρ' ὅλων ἐγκαταλελειμμένην, ἄπειρός τις εὐτυχία, ἀπρόοπτος, τῇ διήνοιξε νέαν ζωήν, φαεινοτέραν... ἠσθάνθη ὅτι ἦτο ἔγκυος...

Ὁ Βωφόρτ ἔκαμεν ἀπότομον χειρονομίαν ἐκπλήξεως, ἀγωνίας.

Καὶ ἠρώτησε.

— Πόσον χρόνον μετὰ τὴν ἐξαφάνισίν της;

— Δύο ἢ τρεῖς ἑκτοτε μῆνας.

Εἰς τὸ ἔπακρον τῆς ταραχῆς του, ὁ Βωφόρτ ἐρωτᾷ ἔτι:

— Κατὰ ποίαν ἐποχὴν ἡ κόρη αὐτὴ ἐγεννήθη;

— Προτοῦ παρέλθῃ ἔτος ἀπὸ τῶν γάμων σας.

— Ἄ! Θεέ μου! Θεέ μου! ἐπεφώνησε.

— Θέλετε νὰ σᾶς εἴπω τώρα πῶς ὀνομάζει ἡ Μαρκελίνα τὸν πατέρα τῆς κόρης της;

Ἐκεῖνος ἔκρυψε τὴν κεφαλὴν μεταξὺ τῶν χειρῶν.

— Τὸν ὀνομάζει Πέτρον Βωφόρτ, συζυγόν της.

— Θεέ μου! Θεέ μου! ἀληθὲς εἶνε;! ἐπανελάμβανεν ὁ πτωχὸς ἀνήρ.

— Τὸ ὁρκίζομαι. Ἄλλως τε, λίαν εὐχερὲς τὸ νὰ βεβαιωθῆτε... Ἡ πατρότης αὐτὴ εἶνε ἀναμφισβήτητος... καὶ ἂν ἔτι ἠθέλετε νὰ κάμητε τὸ ὕψιστον ἄδικον εἰς τὴν Μαρκελίναν τοῦ ν' ἀμφιβάλλητε περὶ τῆς πίστεώς της... Δὲν ἔχετε ἢ νὰ συμβουλευθῆτε τὰς χρονολογίας...

— Σᾶς πιστεύω... ὤ! σᾶς πιστεύω... Λοιπόν, ἔχω κόρην;..

— Ναί, κόρην εὐειδῆ, διακεκριμένην, τὴν ὁποίαν κοσμοῦσιν ὅλαι αἱ ἀρεταί...

— Καὶ μοὶ ἐλέγετε πρὸ μικροῦ ὅτι ἡ Μαρκελίνα ἔχει ἀνάγκην τῆς συγκαταθέσεώς μου δι' αὐτήν;...

— Τῇ ἀληθείᾳ...

— Πρόκειται λοιπὸν νὰ τὴν ὑπανδρεύσῃ;

— Ἀγαπᾷ καὶ ἀγαπᾶται... καὶ ὁ νέος ὃν ἀγαπᾷ εἶνε ἄξιος τοῦ θησαυροῦ τὸν ὁποῖον θὰ καθέξῃ.. Ἡ Μαρκελίνα ὑπεχρεώθη τὸ παλαι νὰ δώσῃ τὸ ὄνομα σας εἰς τὸ βαπτιστικὸν ὅπου ἡ κόρη σας ἐδηλώθη...

Ἐπὶ πολὺ εἶχε διστάσει... τέλος ἡ μητρικὴ στοργὴ ὑπερίσχυσε τῶν φόβων της... Δὲν ἤθελε ν' ἀφήσῃ τὸ παιδίον ἄνευ ὀνόματος ἐνῷ ἐδικαιοῦτο νὰ φέρῃ τοιοῦτο... Σήμερον... ἡ Μαρκελίνα, δὲν δύναται νὰ ὑπανδρευσῃ τὴν κόρην της χωρὶς ν' ἀποκαλύψῃ τὸ παρελθόν της... Πόσον ἐδίστασε, πρὸ τοῦ συνοικεσίου τούτου! Πόσον ἠγωνίσθη ν' ἀποσοβήσῃ τὸν ἔρωτα τῆς κόρης της!... ὅ,τι ἐν ἄλλῃ στιγμῇ θ' ἀπετέλει τὴν χαράν της, τὴν ἐπλήρου ἀφορήτων σχεδὸν βασάνων... Εἶδε τὴν κόρην της κλαίουσαν καὶ φρικωδῶς πασχουσαν ἐκ τῆς θέας αὐτῶν τῶν δακρύων, ἐπέμενε πάντοτε... Ἤθελε νὰ τηρήσῃ διὰ παντὸς τεθαμμένον τὸ μυστικόν της... Δὲν ἤθελε νὰ σᾶς παράσχῃ νέαν τινὰ ἀφορμὴν θλίψεων, αὐτὴ ἡ τόσον πρὸς ὑμᾶς ἔνοχος... Ἔπειτα ἡ κόρη της ἠθέλησε νὰ δώσῃ τέρμα εἰς τὴν ζωήν της... ἡ κόρη της, ἡ ἰδική σας, κύριε Βωφόρτ, ἐρρίφθη εἰς τὸν Λείγηρα, θέλουσα νὰ πνιγῇ, ἐξ ἀπελπισίας... Ὡς ἐκ θαύματος ἐσώθη...

— Εἰς τὸν Λείγηρα, εἴπετε. Ποῦ λοιπὸν διαμένει;

— Εἰς Κρέϊλ.

— Πλησίον μου!... καὶ ἔζων παρ' αὐτῇ χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζω, χωρὶς οὐδὲ κἂν νὰ τὸ ὑποπτεύωμαι! Καὶ τὴν εἶδον ἴσως, εἶδον τὴν κόρην μου! Ἀλλὰ ποῦ εἶνε λοιπόν; Διατί δὲν τὴν ἐφέρατε μαζύ σας; Ἡ κόρη μου!... πλάσμα δηλαδὴ τὸ ὁποῖον δύναμαι ν' ἀγαπῶ καθαρῶς, χωρὶς κακὰς ἀναμνήσεις, καὶ τὸ ὁποῖον θὰ μὲ ἀγαπᾷ, διότι θέλω νὰ μὲ ἀγαπᾷ.

— Ἐπιθυμεῖτε λοιπὸν νὰ τὴν ἴδητε;

— Ἐὰν τὸ ἐπιθυμῶ! Τὸ ἐρωτᾷ!... Πρὸ εἰκοσιπενταετίας ζῶ ἐγκαταλελειμμένος ἐν τῇ μονώσει μου, ἀναπολῶν ἀδιακόπως τὸ τρομερὸν δρᾶμα τοῦ γάμου μου... Καὶ τώρα, γηραιὸς πλέον, παρακαίρως γηράσας, μανθάνω ὅτι ὑπάρχει ἐνάρετον καὶ λατρευτὸν παιδίον τοῦ ὁποίου εἶμαι ὁ πατήρ... Καὶ ἀπορεῖτε ὅτι διακαῶς ἐπιθυμῶ νὰ τὸ ἴδω;... Δὲν εἶσθε εἰς τὰ καλά σας, ἀληθῶς, δὲν εἶσθε εἰς τὰ καλά σας!... Πηγαίνετέ με παρ' αὐτῇ, ἄνευ ἀναβολῆς... Τὸ θέλω...

— Σκέφθητι ὅτι δὲν εἶνε μόνη... Κατοικεῖ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ της...

— Ὦ! ἐκείνου, τοῦ τέκνου ἑνὸς ἄλλου, τί μ' ἐνδιαφέρει...

— Σκέφθητε ὅτι κατοικεῖ μετὰ τῆς Μαρκελίνας... Ἀγαπᾷ τὴν μητέρα καὶ δὲν δύναμαι νὰ σᾶς ὁδηγήσω παρὰ τῇ μιᾷ προτοῦ βεβαιωθῶ ὅτι συγχωρεῖτε τὴν ἄλλην...

— Νὰ τὴν συγχωρήσω! εἶνε δυνατόν; Τόσον ἔχω ὑποφέρει!!

— Ὑπέφερε καὶ ἐκείνη πλέον ὑμῶν!

— Ὄχι, διότι ὑπέφερεν, οὖσα ἔνοχος... Ἐγὼ εἶμαι ἀθῶος.

— Δὲν δύνασθε ν' ἀγαπᾶτε τὴν κόρην, χωρὶς νὰ συγχωρήσητε τὴν μητέρα.

— Νὰ τὴν συγχωρήσω! νὰ τὴν συγχωρήσω! εἶπε, κατατρυχόμενος ὑπὸ τῶν ἀναμνήσεων. Ὄχι, δὲν δύναμαι... δὲν δύναμαι...

— Τότε, ὑπέλαβεν ἐκείνη, ἡ ἀποστολή μου ἔληξεν.

— Ὦ! δὲν θ' ἀναχωρήσητε... Θέλω νὰ γνωρίσω τὴν κόρην μου... Δὲν ἔχετε τὸ δικαίωμα ν' ἀποποιηθῆτε... θὰ σᾶς ἀκολουθήσω... θὰ παρακολουθήσω τὰ βήματά σας, ἀκούετε;...

— Συγχωρήσατε τὴν μητέρα...

— Μοὶ προτείνετε ἀγοραπωλησίαν, δὲν ἔχει οὕτω; Θέλετε τὴν συγγνώμην μου ἵνα μοὶ ἀποδώσητε τὴν κόρην μου... Λοιπόν, εἰς τοιοῦτο σημεῖον ἡ κόρη μου ἀγαπᾷ, ὥστε προτιμᾷ τὸν θάνατον ἐὰν τῇ ἀποποιηθῶσιν ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἐξέλεξε... καὶ προτιμᾶτε τὸν θάνατόν της!... Εἰπέτε πρὸς τὴν Μαρκελίναν ὅτι εἶνε κακὴ μήτηρ καὶ ὅτι εἶνε ἀναξία τῆς συγγνώμης τὴν ὁποίαν ἐξαιτεῖται... Δὲν δέχομαι τὴν ἐξαγοραν της!... θέλω ἡ κόρη μου νὰ μοὶ ἀποδοθῇ, ἄνευ ὅρου... Βραδύτερον, ὁπόταν βεβαιωθῶ ὅτι ἡ σύζυγός μου κατέστη, διὰ τοῦ ἀνεπιλήπτου βίου της, τῶν δοκιμασιῶν της, τῆς πρὸς τὰ τέκνα της στοργῆς, ἀξία τῆς συγγνώμης ἣν ὑπὲρ αὐτῆς ζητεῖτε, ἴσως στέρξω... ἄνευ ὅρου, τὸ εἶπον... Τὴν κόρην μου, κυρία Λαγκών, τὴν κόρην μου!...

Ἡ κυρία Λαγκών, ὠχρὰ ὡσεὶ ἕτοιμος νὰ λιποθυμήσῃ, φρίσσουσα τόσον ὥστε οἱ ὀδόντες της συνεκρούοντο, κατέπεσεν αἴφνης γονυπετὴς πρὸ τοῦ Βωφόρτ, συνῆψε τὰς χεῖρας καὶ εἶπε.

— Δέχομαι, Πέτρε, δέχομαι, ἄνευ ὅρου... θὰ σοὶ ἀποδώσω τὴν κόρην σου... Μὴ μὲ συγχωρήσῃς προτοῦ βεβαιωθῇς ὅτι ὑπῆρξα ἀξία τῆς συγγνώμης σου.

Καὶ ὁ Βωφόρτ, ἔξαλλος, μετὰ μεγάλης κραυγῆς:

— Μαρκελίνα!... Σὺ εἶσαι, σὺ εἶσαι, Μαρκελίνα!!

— Ἐγὼ εἶμαι!...

— Καὶ δὲν σὲ ἀνεγνώριζον!...

Ἐπλησίασε πρὸς αὐτήν, τῇ ἀνήγειρε τὴν κεφαλήν, ἐβύθισε τὸ βλέμμα του εἰς τὸ βλέμμα τῆς πτωχῆς γυναικός...

— Τὸ βλέμμα σου, εἶπε, ναί, τὸ ἀναγνωρίζω, τὸ βλέμμα σου!...

Εἶτα ἀπεμακρύνθη. Τόσον εἶνε συγκεκινημένος ὥστε ἀναγκάζεται νὰ καθήσῃ καὶ ἐκεῖνος ἐπίσης τρέμει σφοδρῶς. Ἡ συγκίνησις ἦτο ὑπερβάλλουσα. Τόσον εἶνε ἔτι ἐξησθενημένος, ὥστε ἀδυνατεῖ ν' ἀνθέξῃ εἰς αὐτήν. Αἰσθάνεται ὅτι οἱ ὀφθαλμοί του σκοτίζονται καὶ ὅτι ἰδρὼς περιρρέει τὸ μέτωπόν του. Τότε, κλίνει τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ἐρεισινώτου τοῦ ἀνακλίντρου.

Ἡ Μαρκελίνα σύρεται μέχρις αὐτοῦ.

Ὁ Πέτρος τόσον εἶνε πελιδνός, ὥστε τὸν νομίζει ὅτι θὰ ἐκπνεύσῃ.

Τὸν καλεῖ ἐξηγριωμένη·

— Πέτρε! Πέτρε!

— Ἀλλ' ἐκεῖνος νεύει διὰ τῆς χειρός.

Τώρα, εἶνε εἰς καλλιτέραν καταστασιν, ἡ ζαλη παρῆλθεν.

Ἐγείρεται, τραυλίζει:

— Μαρκελίνα... Μαρκελίνα Λαγκών... Σύ!... Σύ!... Λοιπὸν ὁ ἰατρὸς Γεράρδος, ὅστις ἔρχεται ἐδῶ, αὐτὸς ὁ τόσον καλός, ὁ τόσον πνευματώδης, πρὸς τὸν ὁποῖον πάραυτα ἔδωκα τὴν φιλίαν μου...

[Ἕπεται συνέχεια]

Β.

Ο ΥΠΟΛΟΧΑΓΟΣ ΒΟΝΕ

Μυθιστορία ΕΚΤΩΡΟΣ ΜΑΛΩ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

[Συνέχεια]

Ἔστη πρὸς στιγμὴν εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὁδοῦ. Ἐπὶ τοῦ ὑπὸ θάμνων κεκαλυμμένου γηπέδου τοῦ κλίνοντος πρὸς τὴν ἀκτήν, ὁ γηραιὸς μύλος τοῦ πατρός του ἀπεσπᾶτο φαιόχρους ἐπὶ τῆς ροδίνης βαφῆς τοῦ δύοντος ἡλίου, καὶ αἱ μεγάλαι του πτέρυγες ἐστρέφοντο ταχέως μετὰ θρηνωδῶν τριγμῶν.

Δεξιᾷ, ὁ πτωχικὸς οἰκίσκος ἔνθα ἐγεννήθη τῷ ἐπεδείκνυε τὴν κιτρίνην του στέγην καὶ ἀριστερᾷ, εἰς μικρὰν ἀπόστασιν, ἐν τῇ ἐσχατιᾷ τοῦ κτήματος, ἀνεύρισκε τὸν σωρὸν τῶν δρυϊδικῶν λίθων οἵτινες, ὡς ἐκ τῶν μεγάλων των ὄγκων γρανίτου ἀπετέλουν τι ἀξιοθέατον ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ ὅπου δὲν ὑπῆρχε ποσῶς ἀλλαχοῦ γρανίτης· ποσάκις, ὅτε ἦτο παῖς, ἤκουσε σοφοὺς νὰ συζητῶσι περὶ τῶν λίθων ἐκείνων καὶ νὰ ἐρωτῶσι πόθεν τοὺς ἐκόμισαν, πῶς ἠδυνήθησαν νὰ τοὺς ἀναβιβάσωσιν ἕως ἐκεῖ ἐπάνω.

Μολονότι ἡ θέα αὐτῶν ὅλων ὑπῆρξε δι' αὐτὸν πλήρης συγκινητικῶν ἀναμνήσεων, δὲν ἤργησαν τὰ βλέμματα του νὰ στραφῶσι καὶ πρὸς τὸ χωρίον τὸ ἀπλούμενον παρὰ τὰς ὄχθας τῆς θαλάσσης.

Ἀληθῶς εἶχεν εἴπει ὁ Βιρώ· τὰ κατάλληλα δι' οἰκοδομὰς γήπεδα, εἶχον, κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην δεκαετίαν καλυφθῆ ὑπὸ κτιρίων. Ἔβλεπέ τις ἐκεῖ ἐπαύλεις, καλύβας, οἴκους ρυθμοῦ ἀναγεννήσεως, ρυθμοῦ γοτθικοῦ, νορβηγικοῦ, ἀγγλικοῦ, ἰταλικοῦ, νορμανδικοῦ, ὧν αἱ στέγαι καὶ αἱ ὑψηλαὶ καπνοδόχοι ἀπετέλουν θέαμα ποικιλώτατον καὶ ποικιλόρρυθμον. Τὸ κτῆμα τοῦ πατρός του μόνον, μὲ τοὺς θάμνους καὶ τοὺς σχοίνους του, ἡπλοῦτο ἐκεῖ ἄγριον ὁποῖον πρὸ ἑκατονταετίας ἦτο.

Χωρὶς νὰ ἦναί τις ἁρμόδιος εἰς ἐκτιμήσεις, εὐκόλως ἠδύνατο νὰ κρίνῃ ὅτι τὰ πέντε ἐκεῖνα ἑκτάρια ἀκαλλιεργήτου καὶ ἀγόνου γῆς, τὰ ὁποῖα πρὸ εἰκοσαετίας δὲν ἤξιζον πλέον τῶν δισχιλίων φράγκων, εἶχον προσλάβει ἀξίαν, ἀφ' ἧς αἱ οἰκοδομαὶ καὶ οἱ κῆποι ἐκεῖνοι τὰ περιέβαλον πανταχόθεν, καὶ ὅτι ἀπετέλουν τὸ μόνον ὑπολειπόμενον ἤδη μέρος ἵνα ἑκτίζε τις ἐπ' αὐτοῦ παρὰ τὴν ἀκτήν.

Ὁποία ἄρα ἦτο ἡ ἀξία τοῦ γηπέδου;

Ἰδοὺ ὅ,τι εἰς τὸν Βονὲ ὑπελείπετο νὰ μάθῃ, ἀλλ' ὅσα εἶδε τῷ ἐνέβαλον ἐλπίδας, ὁ δὲ Βιρὼ θὰ τῷ παρεῖχεν ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἀξίας ἀκριβεῖς πληροφορίας.

Ἀντὶ ν' ἀκολουθήσῃ τὴν συνήθη ἀτραπόν, ἐπορεύθη διὰ μέσου τῶν θάμνων, βαίνων εὐθέως πρὸς τὸν μύλον.

Εἰς μικρὰν ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν εὑρισκόμενος καὶ κάμψας τὴν γωνίαν τοῦ οἰκίσκου, παρετήρησε, καθήμενον ἐπὶ θρονίου καὶ τὸν ὦμον στηρίζοντα ἐπὶ τοῦ τοίχου, ἄνθρωπον μὲ φαιὸν ἱμάτιον καὶ βαμβακερὸν σκοῦφον, ὅστις ἐκάπνιζε τὴν πίπαν του θεωρῶν στρεφόμενον τὸν μύλον μὲ τὴν εὐχαριστησιν ἀνθρώπου βλέποντος ὅτι ἐργάζονται δι' αὐτόν, ἐν ᾧ ἐκεῖνος ἔχει τὰς χεῖρας εἰς τὰ θυλάκιά του, τὸν πατέρα του, ὅστις ἦγε τὸ πεντηκοστὸν πέμπτον μόλις ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὅτε τὸ τελευταῖον τὸν εἶχεν ἴδει, καὶ ὅστις καταβεβλημένος καὶ πεπονημένος ἐκ τῶν τελευταίων δέκα ἐτῶν, ἐφαίνετο γηραιότερος παρ' ὅ,τι πράγματι ἦτο.

Προσήρχετο πρὸς αὐτὸν ταχύνων τὸ βῆμα.

Ὅτε ἐπλησίασεν ἐγγύτερον, ὁ πατήρ του ὅστις τὸν ἐθεώρει προσερχόμενον χωρὶς νὰ φαίνηται ἀναγνωρίζων αὐτόν, ἠγέρθη ἐκ τοῦ θρονίου του, καὶ σταθεὶς ἀκίνητος, μὲ τὴν ἀριστερὰν ἐν τῷ θυλακίῳ τοῦ παντελονίου του, ὕψωσε τὴν δεξιὰν ἄνωθεν τοῦ ὠτὸς κάμνων τὸν στρατιωτικὸν χαιρετισμὸν ὡς συνειθίζετο τῷ 1840 καὶ λέγων·

— Προσκυνῶ σας, ὑπολοχαγέ μου.

Ἀλλὰ τοῦ Βονὲ ἐξακολουθοῦντος νὰ προχωρῇ, εἰς τρόπον ὥστε τὸ φῶς τοῦ ἡλίου τὸν ἔπληττε κατὰ πρόσωπον, ὁ πατὴρ ἀνεγνώρισε τὸν υἱόν του.

— Δαίμονα! ἐπεφώνησε, τὸ παιδί μου! Πῶς ἐσύ μοῦ εἶσαι, Βονέ! καὶ δὲν μιλᾷς λοιπόν; τί ξαφνικό!

Μετὰ σεβασμοῦ, ὁ Βονὲ ἀφῄρεσε τὸ πιλίκιόν του καὶ ἠσπάσθη ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν παρειῶν τὸν πατέρα του, ὅστις ἐδέχετο τὰς διαχύσεις αὐτὰς ἐπαναλαμβάνων:

— Τί ξαφνικό!

Δ'

Ὁ γηραιὸς μυλωθρὸς ἔβαλε τὸν υἱόν του νὰ καθήσῃ παραπλεύρως του, ἐπὶ τοῦ θρονίου.

Εἶτα αἴφνης ἐκάλεσεν:

— Ἔ! Εὐφρασία.

Θεράπαινα νεαρωτάτη, ἀτημέλητος, ἥτις ἐφαίνετο οὖσα κεκρυμμένη καὶ ἀκούουσα, τόσον ζωηρῶς καὶ ταχέως ἀνταπεκρίθη εἰς τὴν πρόσκλησιν, ἐπεφάνη πρὸ τῆς θύρας.

— Τί ἔχεις νὰ φάμε; ὁ **κατεργάρης** μᾶς ἦρθε· πρέπει νὰ τοῦ δώσωμε νὰ γευματίσῃ.

Ἡ λέξις **κατεργάρης** δὲν ἐνεῖχεν ὑβριστικήν τινα σημασίαν, εἶνε τίτλος ὃν συνηθίζουσιν ἐν τῷ τόπῳ ἐπὶ τῶν νέων, ὡς π. χ. ἡ λέξις **παληκάρι**.

— Τίποτα δὲν ἔχει. Δέν μ' ἀφήσατε ν' ἀγοράσω τὰ ψάρια τοῦ Ρουφίνου.

— Ἦταν πολὺ ἀκριβά, τηγάνισε αὐγά.

Καὶ πρὸς τὸν υἱόν του ἀποτεινόμενος, ἐνῷ ἡ Εὐφρασία ἐπέστρεφεν εἰς τὴν οἰκίαν·

— Κοστίζει φοβερὰ τὸ ψάρι τώρα· ψάρι δὲν μπορεῖ πλέον κανεὶς νὰ τρώῃ, αὐτοὶ οἱ πολιτισμένοι μᾶς ἔφεραν ὅλαις τῆς ἀκρίβειαις στὸν τόπο, παρεκτὸς ἀπ' τὴ φαρίνα. Οἱ καιροὶ εἶνε δύσκολοι, τὸ χρῆμα δὲν βγαίνει ὅπως ἄλλοτε. Εἶστ' εὐτυχισμένοι, σεῖς οἱ ἀξιωματικοί, ποῦ καλοπληρώνεστε, κάθε πρώτη τοῦ μηνός.

Ὁ Βονὲ δὲν ἔκρινε κατάλληλον τὸ ν' ἀντιτάξῃ τι εἰς τοῦτο· καὶ δὲν ἤξιζεν ἄλλως τε νὰ ἤνοιγε συζήτησιν ματαιόλογον· ἂν ὁ πατήρ του παρεπονεῖτο μὲ τὸ δύσκολον τῶν χρόνων τούτων καὶ παρέβαλλε τὸ εὐτυχὲς τῆς θέσεως τῶν ἀξιωματικῶν πρὸς τὴν θέσιν τῶν ἀτυχῶν χωρικῶν, τὸ πρᾶγμα εἶχε τὸν σκοπόν του, καὶ εὐκόλως ἠδύνατό τις νὰ ἐμάντευε τὴν ὀπισθοβουλίαν, τὴν ὁποίαν οἱ λόγοι αὐτοὶ ὑπέκρυπτον. Ἄλλως τε, διετύπωσε τὸ πρᾶγμα εὐκρινέστερον.

— Χαίρομαι ποῦ σὲ βλέπω, αὐτὸ μοῦ δίνει νὰ καταλάβω πῶς ἡ δουλειάς σου πᾶν' καλά· καὶ τὸ πρᾶγμα φυσικὸ εἶνε ἀφοῦ πληρώνεσαι καὶ καλά, σὺ δὲν εἶσαι σὰν κ' ἐμένα.

Ἐταπείνωσε τὴν φωνήν.

— Γερνῶ, βρέθηκα στὴν ἀνάγκη νὰ πάρω ὑπηρέτρια, αὐτὸ μὲ κάνει νὰ ξοδεύω διπλᾶ.

Ἐθεώρησε τὸν υἱόν του κλίνων τοὺς ὀφθαλμούς, εἶτα τείνων αὐτῷ τὴν χεῖρα:

— Μὰ μὴν ἀνησυχῇς, παιδί μου, ὅσο μπορῶ καὶ δουλεύω, ποτὲ δὲν θὰ σοῦ ζητήσω τὸ παραμικρό.

Καὶ ἀπηρίθμησεν ὅλους ὅσοι τῷ ἐχρεώστουν, τοὺς εἰς Μεβίλ οἰκοῦντας, τοὺς εἰς Πουϊσσώ, τοὺς εἰς Μωμαίν.

— Ἄ! τί καιροὶ ἀναθεματισμένοι.

Καὶ ἔπειτα ὁ συρμὸς ἐπηρέασε καὶ τὰ τῶν μυλωθρῶν Οἱ ἀρτοποιοὶ τώρα ἤθελον ἄλευρα μόνον λευκά, τὰ ὁποῖα παρασκευάζουν μύλοι νέων συστημάτων τελειοτέρων· οἱ πτωχοὶ μόνοι ἔστεργον ἀκόμη νὰ προμηθεύωνται ἀπὸ τὰ παλαιὰ ἄλευρα, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ παρεπονοῦντο.

Ὁ Βονὲ ἤκουε καὶ ἠσθάνετο πίεσιν ἐν τῇ καρδίᾳ

Αὐτὴ λοιπὸν ἦτο ἡ ὑποδοχὴ ἣν τῷ ἔκαμεν ὁ πατήρ του! ἡ ὑπὸ τῆς φιλαργυρίας ὑπαγορευομένη δυσπιστία.

Ἀπὸ δεκαετίας εἶχεν ἀποβάλει τὴν ἕξιν τῶν χωρικῶν αὐτῶν μικροπονηριῶν, καὶ ἐδέησε νὰ καταβάλῃ κόπον ἵνα ἐννοήσῃ πρὸς τί ὅλαι αὐταὶ αἱ προφυλάξεις, ἀφοῦ οὐδὲν ἐζήτει.

— Καὶ νὰ ἦτο τοὐλάχιστον ὁ μῦλος σὲ καλὴ κατάστασι, μὰ εἶνε σὰν κ' ἐμέ, τὸν γεροντάκο· ἔρχονται στιγμαὶς στῆς κακοκαιρίαις ποῦ φοβοῦμαι μὴ τὸν ἁρπάξῃ ὁ ἀέρας, ἄ! δύσκολοι οἱ καιροί.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὰ ὠὰ εἶχον παρασκευασθῆ, ἡ Εὐφρασία προσῆλθε ν' ἀναγγείλῃ ὅτι ἠδύναντο νὰ δειπνήσωσιν. Εἰσῆλθον εἰς τὸ μαγειρεῖον, ἔνθα εἶχε διαρρεύσει ἡ παιδικὴ τοῦ Βονὲ ἡλικία.

Οὐδὲν ἐκεῖ εἶχε μεταβληθῆ.

Τὰ αὐτὰ ἐπὶ τῆς πινακοθήκης πινάκια μὲ τὰ ζωγραφιστά των ἄνθη. ἐπὶ τῶν τοίχων κολλημέναι αἱ αὐταὶ ζωγραφίαι ἐπὶ τῶν ὁποίων εἶχεν ἀρχίσει ν' ἀναγινώσκῃ, ἀλλὰ πλέον κίτριναι καὶ πλέον καπνισμέναι.

Ἐκάθησεν εἰς τὴν θέσιν, ἐν ᾗ ἄλλοτε ἐκάθητο ἀπέναντι τοῦ πατρός του, καί, ὅπως ἄλλοτε, περιέμενεν ὅπως ὁ πατήρ του τῷ τείνῃ, διὰ τοῦ ἄκρου τῆς μαχαίρας δι' ἧς τὸ εἶχε κόψει, τεμάχιον ἄρτου, ἀφοῦ ἔκαμνε προηγουμένως ἐπ' αὐτοῦ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ.

Ἤρχισαν νὰ τρώγωσιν ἐν σιγῇ, εἶτα ὁ πατήρ, ὅστις δὲν ἠννόει νὰ ἐγκαταλίπῃ τὴν ἰδέαν του καὶ δὲν ἤθελε νὰ ἔθιγεν ὁ υἱός του τὸ ζήτημα περὶ τοῦ ὁποίου ἐφοβεῖτο, ἔλαβεν ἐκ νέου τὸν λόγον:

— Λοιπὸν πάντα ὑπολοχαγός; εἶπε θεωρῶν τὰ δύο σειρήτια τῶν χειρίδων του.

— Ὡς βλέπεις.

— Δὲν προάγεται κανεὶς γρήγορα τώρα· ἀλλ' ἀδιάφορο ἔχεις θέσι περίφημη, θὰ ἔβαλες τίποτε χρηματάκια κατὰ μέρος· καὶ ἂν δὲν ἔχῃς τί νὰ τὰ κάμῃς, θὰ σοῦ εὕρω ἐδῶ νὰ τὰ τοποθετήσῃς ὡραῖα· στὸν τόπο ὑπάρχει ἔλλειψις χρήματος.

Ὁ Βονὲ ὑπέλαβε μετὰ μειδιάματος μελαγχολικοῦ :

— Δὲν ἔχω τόσα, ὥστε νὰ μὴ ἠξεύρω τί νὰ τὰ κάμω, εὐχαριστῶ.

— Θέλεις νὰ φυλαχθῇς ἀπὸ τὸν πατέρα σου, στὴν τιμή μου, τίποτα δὲν θὰ σοῦ ζητήσω, ἂν καὶ ὁ μῦλος, ποῦ θὰ γίνῃ κτῆμά σου μιὰ μέρα, ἔχῃ ἀνάγκη ἀπὸ ἐπιδιορθώσεις.

— Δὲν ἔχω ποσῶς χρήματα.

— Πῶς γίνεται νὰ μὴν ἔχῃς ! Εἶνε δυνατό ; Ἐδῶ καὶ δέκα χρόνια δὲν μάζευες τίποτε ; Δὲν πληρόνονται λοιπὸν οἱ ἀξιωματικοὶ τὴν σήμερον ;

— Πληρόνονται.

— Πόσα βάζεις στὸ χέρι ;

— Διακόσια τέσσαρα φράγκα τὸν μῆνα.

— Διακόσια τέσσαρα φράγκα τὸ μῆνα ; Αὐτὸ εἶνε ἕνα ποσόν ! Καὶ νὰ μὴ βαλῃς τίποτε κατὰ μέρος ! Καλὰ ξέρεις καὶ τὰ σκορπᾷς.

Ὁ Βονὲ ἠδύνατο νὰ ἔδιδε δι' ἀριθμῶν ἐπεξηγήσεις εἰς τὸν πατέρα του, ὅπως τὸν πείσῃ ὅτι ποσῶς δὲν κατησώτευε τὸν μισθόν του. Ἀλλὰ ἐπροτίμησε νὰ σιωπήσῃ.

— Στὸ τέλος, παιδί μου, ἂν θέλῃς νὰ διασκεδάζῃς, δὲν σὲ κατακρίνω· μὴν ἀφίνῃς νὰ νειάτα σου νὰ περνοῦν στὰ χαμένα, οἱ προβιβασμοὶ θἄρχωνται μόνοι των, κ' ὕστερα θὰ ἔχῃς τὴν σύνταξί σου. Δὲν εἶσαι σὰν κ' ἐμᾶς ποῦ εἴμαστ' ὑποχρεωμένοι ὅσῳ ζοῦμε νὰ ἐργαζώμαστε χωρὶς τίποτα νὰ μὴν ἔχωμε ἐξασφαλισμένο· καὶ νὰ ἦνε μαλιστα καὶ οἱ καιροὶ ἔτσι δύσκολοι.

Καὶ ἤρχισε καὶ πάλιν τὰς μεμψιμοιρίας του ὡς ἄνθρωπος περιπεσὼν εἰς τὴν ἐσχάτην πτωχείαν.

Ἂν ὁ Βονὲ ἔδιδε πίστιν εἰς αὐτὰς τὰς μεμψιμοιρίας θὰ ἠρώτα τὸν πατέρα του διατί ἀντὶ νὰ ὑποφέρῃ δὲν ἐξεποίει τὸ κτῆμά του· ἀλλὰ πρὸς τί ; Ἐμάντευε τὰ διανοήματα τοῦ πατρός του, πρᾶγμα μὴ ἀπαιτοῦν ἄλλως μεγάλην παρατηρητικότητα, καὶ ὅ,τι θὰ ἔλεγε θὰ προεκάλει μεμψιμοιρίας νέας, ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἠδύνατο οὗτος νὰ κατασιγάσῃ αὐτὰς ἀντιτάσσων ἀριθμούς.

Πρὸ παντὸς ἄλλου, ἔπρεπε νὰ ἐποριζετο τοὺς ἀριθμοὺς τούτους ἀπὸ τοῦ Βιρώ. καὶ τῶν προσώπων τῶν ἱκανῶν νὰ τῷ δώσωσι πληροφορίας. Ἐν τούτοις καλὸν ἔκρινε νὰ προλειάνῃ ἀπὸ τοῦδε τὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ὁδόν.

— Εὐτυχῶς πολλὰ κτίρια ἀνηγέρθησαν τριγύρω ἐδῶ καὶ ταχέως βέβαια θὰ θελήσουν ν' ἀγοράσουν τὸ κτῆμά σου· θὰ ἐπιτύχῃς ἀπ' αὐτὸ τιμὴν καλήν.

— Μὴν ἔχῃς τέτοιαις ἰδέαις, παιδί μου· ἔκτισαν, ὅ,τι μποροῦσε νὰ κτισθῇ στὸν τόπο· καὶ τώρα σταμάτησαν· αὐτὰ ὅλα εἶνε ἐπιχειρήσεις κερδοσκόπων· ὕστερ' ἀπὸ ὀλίγο πολλὰ χαλάσματα θὰ ἰδῇς, ἐγὼ σοῦ τὸ λέω· ἂν τοὺς ἤκουα ἐκείνους ποῦ ζητοῦσαν νὰ μοῦ ἀγοράσουν τὸ κτῆμα. δὲν θὰ τὸ εἶχα πλέον, καὶ οὔτε τὸν παρά μου θὰ εἶχα, ἀφοῦ δὲν θὰ μὲ πλήρωναν.

— Θὰ τὸ εἶχες μαζὺ μὲ τὰς οἰκίας ὅπου θὰ ἐκτίζοντο ἐπ' αὐτοῦ.

— Δηλαδὴ θὰ εἶχα δίκαις καὶ σκοτούραις· ἐγὼ θέλω νἄχω τὴν ἡσυχία μου καὶ νὰ ἦμαι βέβαιος πῶς θὰ κλείσω τὰ μάτια στὸ σπῆτι μέσα ποῦ πέθανε κ' ὁ πατέρας μου.

Εἶπε τοῦτο μετὰ συγκινητικοῦ ὕφους μὴ ἐπιτρέποντος ἀντιλογίαν, οὕτω δὲ ὁ Βονὲ δὲν ἀντέτεινε ποσῶς, καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἑσπέρας δὲν ἐγένετο πλέον λόγος περὶ τοῦ κτήματος.

Ὡμίλησαν περὶ Ἀφρικῆς, ὅπου ὁ πατήρ του ἐπὶ πενταετίαν εἶχε διατρίψει ὅτε ἦτο στρατιώτης.

Τὴν πρωΐαν τῆς ἐπαύριον, ὁ Βονέ, ὅστις ὀλίγην ἔδιδε πίστιν εἰς τὰ λεγόμενα τοῦ πατρός του, ἠγέρθη ἐνωρὶς ὅπως περιεργασθῇ ἐν ἀνέσει τὸ χωρίον καὶ ὑπάγῃ ὅπως εὕρῃ τὸν Βιρώ, ὁπόταν ἐπήρχετο ἢ δι' ἐπισκέψεις κανονισμένη ὥρα.

Περιερχόμενος τὰς ὁδοὺς εὗρε τὴν οἰκίαν τοῦ συμμαθητοῦ του κατάφορτον ἐξ εἰδοποιήσεων τοιχοκολλημένων καὶ σχεδίων, μετὰ λαμπρᾶς ὀρειχαλκίνης πλακὸς ἐπὶ τῆς θύρας ἐφ' ἧς ἀνεγίνωσκέ τις «Βιρώ, ἀρχιτέκτων».

Θεράπαινά τις, ἥτις ἤνοιγε τὰ παράθυρα καὶ τὴν ὁποίαν ἠρώτησεν, ἀπεκρίθη ὅτι ὁ κύριός της θὰ κατήρχετο μετὰ μίαν ὥραν. Μετὰ παρέλευσιν ὥρας ἀκριβῶς ὁ Βονὲ προσῆλθεν.

Ὁ Βιρὼ τὸν ὑπεδέχθη μετὰ φιλικωτάτων διαχύσεων, ἐμφαινουσῶν πόσον διακαῶς ἐπόθει νὰ ἐλάμβανε χώραν ἡ πώλησις τῶν γηπέδων τοῦ μύλου. Ἐὰν εἶχε σημαντικὰ νὰ ἐκέρδιζεν ἐκ τούτου ὁ γηραιος Βονέ, καὶ δι' αὐτὸν ἡ ὑπόθεσις θ' ἀπέβαινεν οὐχ ἧττον ἐπικερδὴς ὡς ἐκ τῶν οἰκοδομῶν τὰς ὁποίας ἐκεῖ θ' ἀνήγειρεν· εἶχεν ἀγοραστὴν πρὸς δύο φράγκα τὸ μέτρον, ἤτοι ἑκατὸν χιλιάδας φραγκων διὰ τὸ ὅλον κτῆμα, πληρωτέας ἅμα τῇ παραλαβῇ τοῦ κτήματος, τὸ δὲ ὑπόλοιπον κατὰ δόσεις ἐκ δέκα χιλιάδων κατ' ἔτος.

Τὰς ἑκατὸν αὐτὰς χιλιάδας προσήνεγκεν εἰς τὸν γέροντα Βονέ, ὅστις τὰς ἀπεποιήθη, χωρὶς ποτὲ νὰ στέρξῃ νὰ δώσῃ ὁριστικὴν ἀπαντησιν περὶ τοῦ ποσοῦ τὸ ὁποῖον αὐτὸς θὰ ἀπῄτει.

[Ἕπεται συνέχεια]. Κ.

ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΟΝ

Κυρίαν Ἐλένην Δ. Ἐνταῦθα. Συνδρομή σας ἐλήφθη. Ἐνεγράφητε.—κ. Ἰω.Τσῆτ. Ἐνταῦθα.Συνδρομή σας ἐλήφθη.—κ. Εὐστρ.Ρ. Ἀλεξάνδρειαν. Δ. ἀγγλ. 3 καὶ 86 ἐλήφθησαν. Συνεμορφώθημεν τῇ ἐπιστολῇ σας. Εἰς τὰς τελευταίας σας δύο ἀπαντῶμεν ταχυδρομικῶς.—κ.Ν.Ἀναγ. Ἀλεξάνδρειαν. Ἀπόδειξις περιττή. Θὰ λαμβάνετε τὴν ἐν λόγῳ ἐφ. ἐπὶ ἓν ἔτος.—κ. Στεφ. Δ.Ν. Τάνταν. Ἐλήφθησαν ἀμφότεραι αἱ συνδρομαὶ ὑμῶν. Εὐχαριστοῦμεν. — κ. Δ. Κ. Πάτρας. Ἐλήφθησαν δρ. 38. Εὐχαριστοῦμεν. Προσεχῶς γράφομεν.— Κ. Δ.Θεοφ. Βιτυνὴν Γορτυνίας. Συνδρομή σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν.—κ.Α. Παλ. Κῦπρον. Ἐλήφθησαν φρ. 48. Εὐχαριστοῦμεν. Προσεχῶς γράφομεν.—κ. Ι. Βαρ. Θήραν. Συνδρομὴ ἐλήφθη, βιβλία καὶ φύλλα «Ἐκλεκτῶν» ἐστάλησαν. Διὰ συστάσεις σας ὑπερευχαριστοῦμεν.—κ.Α. Ν. Γαβ. Κτανίτζα Καμένσκαγια Ρωσσίαν. Σειραὶ 2 ἀπὸ ἀριθ. 4 ἀπεστάλησαν. Ἀπὸ τῆς π. Πέμπτης ἠρχίσαμεν νὰ ἀποστέλλωμεν καὶ αἰτηθεῖσαν ἐφ. Ἀναμένομεν Σ(κήν σας. Τὰ βιβλία προσεχῶς.— κ. Π. Δ. Μ. Τούλτσα Ρουμανίαν. Προσεχῶς γράφομεν.

ΤΟ ΣΗΜΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ

ΑΙ ΓΝΗΣΙΑΙ **ΣΙΓΓΕΡ** ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΑΙ

ΕΥΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΜΟΝΟΝ ΕΙΣ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΤΟΥ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ

47 ὁδὸς Σταδίου 47

ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΑΥΤΟΥ

Διδασκαλία δωρεάν.

Ἄνευ τοῦ ὁποίου ἡ μηχανὴ δὲν εἶνε γνησία.

ΤΙΜΑΙ ΩΡΙΣΜΕΝΑΙ

ΤΟΙΣ ΜΕΤΡΗΤΟΙΣ ΚΑΙ ΜΕ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑΣ ΠΛΗΡΩΜΑΣ

Γ. ΝΑΪΔΛΙΓΓΕΡ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΡΑΚΤΩΡ

Ἐπισκευὴ δωρεάν.

ΧΑΡΤΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΚΟΜΜΑΤΑ

ΑΘΗΝΑΙ. ΟΔΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΑΡΙΘΜΟΣ 16.

Χάρτης τυπογραφικὸς διαφόρων ποιοτήτων, σχημάτων καὶ χρωμάτων, λεῖος καὶ μή.

Νέα ἀποθήκη ἀνεξάντλητος.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡ. ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΘΗΝΩΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Πειραιεὺς Ἀθῆναι Πάτραι Πύργος Ὀλύμπια.

Πειραιεὺς	ἀν.	6.20π	8.20*	11.50π	—	Ὀλύμπια	ἀν.	8.30π	—	1.50μ	5.05μ
Ἀθῆναι	»	7.00	9.00	12.30	—	Πύργος	ἄφ.	925.	—	2.45	6.00
Κόρινθος	ἄφ.	9.58	12.12	3.22	—		ἀν.	—	7.00π	3.10	4.25μ
	ἀν.	10.18	9.20π	3.35	4.30μ	Λεχαινὰ	ἄφ.	—	8·47	4.39	6.35
Ξυλόκασ.	ἄφ.	11.16	10.54	4.33	6.04		ἀν.	—	8.53	4.44	6.40π
Ἀκράτα	ἄφ.	12.26	—	5.29	7.25	Πάτραι	ἄφ.	—	11.00	7.05	9.15
	ἀν.	12.28	5.45π	5.30	3.30μ		ἀν.	7.45π	12.10	8.50π	3.00μ
Αἴγιον	ἄφ.	1.29	7.03	6.20	4.45	Αἴγιον	ἀν.	9.12	1.30	10,25	5.15
Πάτραι	ἄφ.	3.10	9.05	7.40	6.45	Ἀκράτα	ἄφ.	10.04	2.20	11.40	6.35
	ἀν.	3.40	7.15π	4.05μ	—		ἀν.	10.08	2.25	6.00π	—
Λεχαινὰ	ἄφ.	5.41	9.48	7.00	—	Ξυλόκασ	ἀν.	11.17	3.20	7.16	11.30
	ἀν.	5.46	9.54	6.45π	—	Κόρινθος	ἄφ.	12.14	4.18	8.50	1.05
Πύργος	ἄφ.	7.35	11.45	9.00	—		ἀν.	12.34	4.32		2.30*
	ἀν.	7.15π	12.00		4.00	Ἀθῆναι	ἄφ.	3.40	7.30		5.50
Ὀλύμπια	ἄφ.	8.10	12.55		4.55	Πειραιεὺς	ἄφ.	4.15	8.00		6.25

Κόρινθος Ἄργος Ναύπλιον Τρίπολις.

Κόρινθος	8.35π (1)	12.30μ	Τρίπολις	ἀν. 8.45π	12.45μ (2)
Ἄργος	11.25	3.08	**Ναύπλιον**	ἀν. 11.10	4.
Ναύπλιον	12.15	3.50	Ἄργος	ἀν. 11.55	4.40
Τρίπολις	4.00	6.40	Κόρινθος	ἀν. 1.15	7.15

Καβάσιλα Κυλλήνη Λουτρά.

Καβάσιλα	7.15	10.20	—	6.15	Λουτρὰ	—	—	—	1.45
Βαρθολομ.	7.35	10.40	2.30	6.20	Κυλλήνη	—	8.10	11.15	3.05
Κυλλήνη	8.00	11.05	2.55	—	Βαρθολομ.	6.30	8.43	11.42	3.40
Λουτρὰ	—	12.25	—	—	Καβάσιλα	6.45	8.58	—	3.55

*. Κατ' εὐθείαν εἰς Τρίπολιν καὶ ἀντιστρόφως. (1) Τρίτην, Πέμπτην, Σάββατον (2) Δευτέραν, Τετάρτην Παρασκευήν. — Μεταξὺ Μύλλων, Ἄργους Ναυπλίου ἓξ ἀμαξοστοιχίαι καθ' ἑκάστην.

Κέρδος 30 ο/ο εἰς τοὺς ἐνδυομένους

ΚΑΣΜΙΡΙΑ ΚΑΣΜΙΡΙΑ ΚΑΣΜΙΡΙΑ

ΕΙΣ ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΑΔΕΛΦΩΝ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗ

Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀθηνᾶς ἀριθ. 71, 73, 69 καὶ 59.

Ἡ πρόβλεψις τῶν ὡραίων κασμιρίων τῆς ἐποχῆς, ἡ ποικιλία τῶν χρωμάτων, ἡ στερεότης αὐτῶν, ἡ ἀρίστη ἐταρμογὴ εἰς τοὺς ἐνδυομένους, τὸ ἀνεπίδεκτον παντὸς συναγωνισμοῦ, κινοῦν τὸν θαυμασμὸν τοῦ ἐπισκέπτου. Φανταισθῆτε τί ἔχει νὰ γείνῃ τώρα ποῦ ἐκομίσθησαν τὰ νεώτερα χειμερινὰ κασμίρια.

Δύο χιλιάδες σχεδίων καὶ χρωμάτων χειμερινῶν κασμιρίων 30 ο/ο ὀλιγώτερον τῶν ἄλλων καταστημάτων.

Μάλιστα, ἄνευ ὑπερβολῆς. Ὅστις ἀμφιβάλλει, δύναται νὰ προσέλθῃ εἰς ἁπλῆν ἐπίσκεψιν· εἰσερχόμενος δὲν φεύγει χωρὶς νὰ παραγγείλῃ ἐνδυμασίαν, χωρὶς νὰ ἀγοράσῃ κασμίριον τῆς ἐποχῆς, χωρὶς νὰ θαυμάσῃ τὴν πλουσιωτάτην συλλογὴν πωλουμένης λιανικῶς καὶ χονδρικῶς. Πρὸς τούτοις ἐκομίσθησαν καὶ ὑφάσματα Ἀμερικῆς κατάλληλα δι' ἐνδυμασίας χειμερινὰς ἀνδρῶν καὶ παίδων, 25 μόνον δραχμαὶ ἓν κομψότατον ἀνδρικὸν κοστούμιον. Ὁποία οἰκονομία!!!

Τὸ κέρδος ἐπὶ τῆς μεγάλης καταναλώσεως (3)

ΧΑΒΙΑΡΙ ΧΑΒΙΑΡΙ

ΧΑΒΙΑΡΙ ΧΑΒΙΑΡΙ Ἐφετεινόν, γλυκύτατον πρὸς δραχμὰς **23** τὴν ὀκᾶν. ΧΑΒΙΑΡΙ ΧΑΒΙΑΡΙ

ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΝ ΚΑΜΠΙΤΗ πλατεῖα Ὁμονοίας

ΥΔΑΤΑ ΚΥΛΛΗΝΗΣ πρόσφατα εἰς φιάλας πωλοῦνται μόνον παρὰ τῇ Διευθύνσει τῶν Σιδηροδρόμων Πελοποννήσου (ὁδὸς Πινακωτῶν 14) πρὸς δρ. 6 τὴν δωδεκάδα. Δι' ἑκάστην ἐπιστρεφομένην καινὴν φιάλην ἐπιδίδονται λεπτὰ 15.

ΜΕΓΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΤΟ

ΛΟΥΒΡ

125 Ὁδὸς Αἰόλου 125.

Ἐκομίσθησαν

Λάμπαι, Πολυέλαιοι, μεγάλη συλλογὴ **κρυσταλλίνων σκευῶν**, μεγάλη συλλογὴ **σκευῶν ἐκ Πορσελάνης καὶ Φαΐανς**, πλουσία συλλογὴ **κομψοτεχνημάτων. — Μαχαιροπήρουνα, σύνολα τεῖου, σύνολα τραπέζης** — Τιμαὶ ὡρισμέναι.

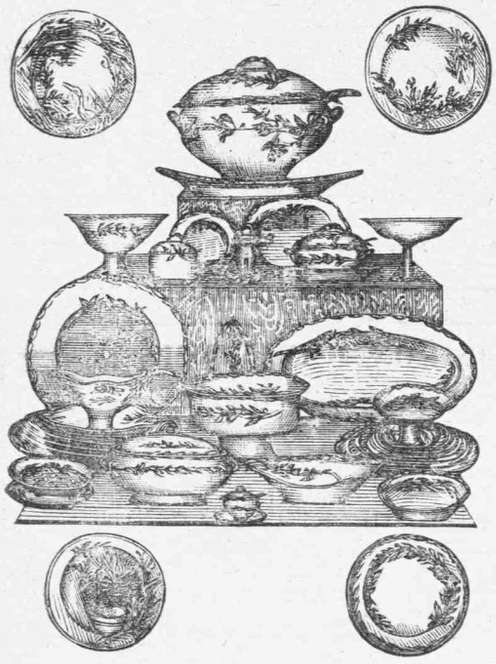

GRAND MAGASIN

LE LOUVRE

125 *Rue d' Éole* 125.

On a apporté

Lustres, grand choix de **vase de cristal,** grand assortiment **d' article en Porcelaine et en Faience,** riche collection **d' articles de luxe.—Service de table. — Services a thé.** — *Prix Fixe.*

Bazar de la Havane

ΧΡ. ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ

Πλατεῖα Ὁμονοίας. Οἰκία Πάγκα. καὶ Ὁδὸς Σταδίου, οἰκία Καλλιγᾶ.

ΚΑΠΝΑ ΣΙΓΑΡΕΤΑ — Ἀγρινίου, Λαμίας, Θεσσαλίας, Τουρκίας—Γενιτζέ. Γενιζὲ (Αἰγύπτου) ἑκάστη χιλιὰς φράγκα 40. Μὲ δοκιμήν.

ΠΟΥΡΑ Ὀλλανδίας, Γερμανίας, Ἀβάνας εἰς κουτία καὶ λιανικῶς. Παρισίων καὶ Βιέννης ἐκ Κεχριμπαρίου, καὶ διάφοροι ἄλλαι

ΣΙΓΑΡΑ ΠΙΠΑΙ

Τιμαὶ συγκαταβατικαί.

Τὸ **Bazar de la Havane** ἀναλαμβάνει τὴν πώλησιν ΤΣΙΓΑΡΕΤΩΝ **λιανικῶς** διὰ τὸ Ἐσωτερικόν, εἰς δὲ τὸ Ἐξωτερικόν, οἱασδήποτε χώρας Εὐρώπης καὶ Τουρκίας, τὴν ἀποστολὴν δεμάτων **χονδρικῶς**.

Ἡ τριακονταετὴς ἐργασία καὶ πεῖρα τοῦ καταστηματάρχου καὶ κατασκευαστοῦ κ. Ἀγγελίδου εἶνε ἡ μόνη ἀπόδειξις καὶ ἐγγύησις ὅτι μόνον εἰς τὸ **Bazar de la Havane** δύναται τις νὰ εὕρῃ τὰ περιφημότερα Ἑλληνικὰ καὶ Τουρκικὰ καπνά, διότι ὅλα τα εἴδη τῶν καπνῶν Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας ἐκλέγονται καὶ σ υ μ μ ι γ ν ύ ο ν τ α ι μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας καὶ τέχνης ὑπὸ τοῦ ἰδίου κ. Ἀγγελίδου, καὶ ἑπομένως εἶνε τὰ μόνα καπνά,—πρὸ πάντων τὰ **Ἑλληνικά**—τὰ ὁποῖα ἔχουν γεῦσιν ἐξαισίαν καὶ γλυκυτάτην. Ὁ ἐπιθυμῶν λοιπὸν νὰ καπνίσῃ σιγάρον φυσικῶς ευωδες—ἰδίως ἑλληνικὸν—καὶ ὄχι τεχνικῶς, ὡς τὰ τῆς Τουρκίας (Ἀγασελούκ), ἂς ἀγοράζῃ σιγάρα μόνον ἀπὸ τὸ

Bazar de la Havane

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ παντὸς εἴδους δεχόμεθα εἰς λίαν συγκαταβατικὰς τιμάς.

ΟΙΝΟΙ ΣΑΜΟΥ

ΓΝΗΣΙΟΙ εὑρίσκονται ἐν τῷ Καταστήματι Π. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ πωλούμενοι κατὰ φιάλας ἢ κατ' ὀκᾶν. Εἶνε οἶνοι γνήσιοι, ἀνώτεροι ὅλων τῶν ἐπιδορπείων Εὐρωπαϊκῶν, καὶ συνιστῶνται παρὰ τῶν ἰατρῶν εἰς ἀσθενεῖς. Ἁπλῆ δοκιμὴ ἀρκεῖ πρὸς βεβαίωσιν τούτων.

Ὁδὸς Μουσῶν, 11. 17

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ ΚΑΙ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

Β. ΚΟΚΟΤΑ

Ὁδὸς Σταδίου καὶ Αἰόλου.

Γραφικὴ ὕλη παντὸς εἴδους, ἐκτύπωσις ἐπισκεπτηρίων καὶ πάσης ἄλλης τυπογραφικῆς ἐργασίας.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΛΑΙΜΟΔΕΤΩΝ

Γ. ΚΟΥΛΟΥΜΠΗ

Ἀθῆναι, ὁδὸς Σταδίου ἀριθ. 39,

Μεγάλη συλλογὴ ὑποκαμίσων, φωκόλ, κομβίων, χειροκτίων, μπαστουνίων, ὀμβρελῶν, φλανελλῶν κλπ. ἀνδρικῶν εἰδῶν.

Πώλησις λιανικῶς καὶ χονδρικῶς.

Λαιμοδέται κατὰ παραγγελιαν.

Ο ΡΩΜΗΟΣ τοῦ ΣΟΥΡΗ ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐκδόσεως του μεχρι του 1892 πωλεῖται ἐ ξ α ι ρ ε τ ι κ ῶ ς διὰ τοὺς συνδρομητὰς τῶν «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων» ἀντὶ φρ. 50.— Ἐπίσης καὶ τὰ Ἅ π α ν τ α τοῦ Σουρῆ (τόμοι 5) ἀντὶ φρ. 12. Ἕκαστος τόμος ἰδιαιτέρως φρ. 2.50.

Η ΙΣΠΑΝΙΑ τοῦ Δὲ Ἀμίτσις εὑρίσκεται ἐν τῷ Βιβλιοπωλείῳ μας καὶ πωλεῖται ἀντὶ δρ. 5.